FEB 28 1919

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всї листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 25-го ЛЮТОГО 1919. Ч. 23. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. TUESDAY, FEBRUARY 25, 1919. No. 23.

НОВА РЕВОЛЮЦІЯ В СЕРЕДНІЙ ЕВРОПІ.

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ВИННИЧЕНКА ВЕДЕ ПЕРЕГОВОРИ З ПРАВИТЕЛЬСТВОМ ЛЄНІНА.

Розпочав ся головний бій о Львів. Союзна комісія повернула назад до Варшави.

Угорські Українцї проголосили злуку з Україною.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 24, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

УГОРСЬКІ УКРАЇНЦЇ ПРОГОЛОСИЛИ ЗЛУКУ З УКРАЇНОЮ.

Одноголосне рішене в справі злуки запало на установчих зборах угорських Українців.

Француська часопись „Фейль" з дня 25. січня доносить на підставі телеграми будапештенської часописи „Аз Ешт", **що угорські Українцї з комітатів Мармарош, Угоч, Берег, Земплін, Абонї і Шарош скликали українські установчі збори, в яких взяло участь 420 делеґатів.**

УСТАНОВЧІ ЗБОРИ УГОРСЬКИХ УКРАЇНЦІВ РІШИЛИ ОДНОГОЛОСНО БЕЗПРОВОЛОЧНО ЗЛУЧИТИ УГОРСЬКУ РУСЬ З УКРАЇНОЮ.

УКРАЇНСЬКІ ВІЙСКА ОСТРІЛЮВАЛИ ПОЇЗД, ЯКИМ ЇХАЛА КОМІСІЯ АЛЇЯНТІВ.

Комісія повернула назад до Кракова.

ВАРШАВА, 22. лютого. — **Українські жовнїри острілювали панцирний польський поїзд в дорозї з Кракова до Львова, в якім їхали члени комісії союзних держав.**

Між членами сеї длеґації находить ся американський член комісії, проф. Лорд. Поїзд повернув назад до Кракова.

Делеґація находила ся в дорозї до Львова, маючи на цїли довести до розему між Поляками і Українцями. Стріли українських жовнїрів зранили сїмох Поляків в поїздї.

Заки делеґація зробить знова пробу, щоби дістати ся до Львова, повідомить Українців, щоби не спинювали їх поїзду.

ПОЛЬСЬКИЙ ПОЇЗД ЗДЕРЖАНО ЗА ПЕРЕМИШЛЕМ.

Комісія союзних держав грозить українському командантови.

ВАРШАВА, 22. лютого. — **Знищене зелїзничого шляху українською артилерією унеможливило спеціяльній комісії союзних держав, яка виїхала відси в понедїлок, щоби удати ся до Львова в цїли полагодженя спору між Поляками і Українцями у східній Галичинї, як се доносять одержані вісти.**

Комісія не змогла навіть переїхати поза Перемишль. Українцї мали острілювати особовий поїзд, ранячи богато осіб.

Делеґація союзних держав повідомила телеґрафічно українського ґенерала, що нинї вона знова виїде до Львова поїздом під прапором алїянтів, перестерігаючи його, що на случай нападу на поїзд він буде особисто відповідальний.

УКРАЇНЦЇ РОЗПОЧАЛИ ГОЛОВНИЙ БІЙ О ЛЬВІВ.

Комісія союзних держав повернула з Кракова до Варшави.

ПАРИЖ, 22. лютого. — **УКРАЇНЦЇ ПІДНЯЛИ ВЕЛИКИЙ БІЙ О ЛЬВІВ, як се доносить телеґрама з Кракова.**

Українцї наступають з великою силою і сподїють ся здобути місто, заки прибуде туди делеґація союзних держав.

Доси однак мала польська залога у Львові відбила всї атаки Українців.

Комісія союзних війск по безуспішній пробі, щоби довести до переговорів в справі розему, відїхали з Кракова до Варшави.

НАСТУП ПОЛЯКІВ НА ВОЛИНЬ.

Розпочали також воєнні операції на фронтї галицькім.

ПАРИЖ, 21. лютого. — **Шеф польського головного штабу, полковник Галер, доносить в урядовім рапортї, що польські війска розпочали воєнні операції здовж цїлого боєвого фронту в Галичинї.**

Наступ польських війск на схід від Берестя Литовського відбуваєть ся успішно. Польські війска прогнали большевиків з Маневич, на Волини, здобуваючи велику скількість гармат і амуніції і кілька панцирних поїздів.

(Маневичі лежать в половинї дороги між Ковлем а Сарнами).

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ВЕДЕ ПЕРЕГОВОРИ З ПРАВИТЕЛЬСТВОМ ЛЄНІНА.

Большевицький рух на Українї сильно поширений.

ПАРИЖ, 19. лютого. — Українські делеґати в Парижи, між котрими є члени правительства Винниченка і Петлюри, заявили, що Україна признала Жидам повну автономію та що на Українї нема ніякої незгоди між жидівським і христіянським населенем. Вони твердять дальше, що головною причиною погромів у Львові було те, що жидівські націоналїсти волять, щоби Галичина належала до України ніж до Польщі.

В другій великій делеґації з України, яка недавно прибула до Парижа, находить ся жидівський націоналїст Зархі в характері делеґата, і двох Жидів, Бродінер і Марґонін, в характері дорадників. Всї вони промовляють за Україною і противлять ся неслушним домаганям Поляків щодо українських земель.

Українські делеґати заявили дальше, що правительство Винниченка і Петлюри веде переговори з правительством Лєніна в справі розему оружа. Вони признають, що большевицький рух сильно поширюєть ся на Українї, але се їх не лякає, коли лише Україна стане самостійною.

Вкінци заявляють делеґати, що Україна має подостатком хлїба і цукру та що на Українї нема голоду, хоч цїни на средства поживи є дуже високі. Україна може висилати хлїб до чужих країв.

Які є властиві відносини між Українським Директоріятом і большевицьким правительством в Москві, годї сказати. Телеґрами, які доносили про те, подають часто суперечні вісти.

Коли одні вісти подають, що відносини між обома правительствами є дуже заострені, то знова другі вісти вказують, що оба правительства шукають підстави до приязного співдїланя для спільної оборони здобутків революції.

І так московська телеґрама з половини січня доносила, що московське саветське правительство заявило у відповідь на жалобу Українського Директоріяту, з приводу нападів большевицьких війск на Україну, що воно ніяких війск проти України не посилало та що воно зовсім не думає в якийнебудь спосіб загрожувати независимости української републики. Рівночасно з тою відповідию большевицький міністер загр. справ, Чічерін, в імени саветського правительства вислав Українському Директоріятови сердечний привіт з нагоди його побіди над ґен. Скоропадським.

Пізнїйші вісти з початку лютого доносили знова про спільні переговори між делеґатами українського правительства а правительства Лєніна в справі уложеня взаїмних економічних відносин і спільної оборони проти реакції.

Як се знова доносить повисше наведена телеґрама, відбувають ся переговори між українським і московським правительствами в справі розему.

Які були причини ворожнечі обох правительств в останних часах, телеґрами сього не подають. Також не подають вони точно, о скільки було тут причинне саме правительство саветське московське, а зокрема правительство большевицьке українське.

Цїла ся ворожнеча є ще тим більше загадочна, коли зважить ся, що програми московського правительства і Українського Директоріяту мало що від себе ріжнять ся. Іменно Український Директоріят після поваленя правительства ґен. Скоропадського, як се доносили телеґрами з Києва, зносячи всї видані ним закони, пирвернув всї постанови, проголошені в послїднім (четвертім) манїфестї Української Центральної Ради, який був виданий майже безпосередно перед її розвязанем Нїмцями. Постанови сього манїфесту були майже вповнї згідні з програмою московського саветського правительства.

ПОГОЛОСКА, ЩО КИЇВ ЗНОВА В РУКАХ БОЛЬШЕВИКІВ.

Француські війска мають находити ся в половинї дороги між Одесою а Києвом.

ВАРШАВА, 19. лютого. — **Вісти доносять, що Київ опинив ся знова в руках большевиків, яким прийшла сильна поміч з Москви.**

Дальше доносять, що війска Петлюри, які ведуть боротьбу з большевиками, борють ся рівночасно на заходї проти Поляків і на полудне в Бесарабії проти Румунів.

Одержані вісти доносять, що француські війска, які розпочали наступ з Одеси, находять ся в половинї дороги до Києва.

(Повисше наведена вістка з Варшави є суперечна з недавними вістками, одержаними з Києва, які доносили, що війска Петлюри відзискали Київ, Полтаву і Харків та побили хінську дивізію на пограничу чернигівсько-курської ґубернії).

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 24, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

КОНФЕРЕНЦІЯ НА КНЯЖИХ ОСТРОВАХ ВІДБУДЕТЬ СЯ.

Архангельське правительство згодило ся взяти в нїй участь.

ПАРИЖ, 23. лютого. — Хоч в послїдних днях здавало ся, що союзні держави вже залишили справу скликаня спільної конференції на Княжих островах, вісти з достовірних жерел доносять, **що згадана конференція відбудеть ся та що союзні держави вишлють нове запрошене, скоро лише упевнять ся, що всї російські ґрупи візьмуть в нїй участь.**

Архангельське правительство заявило через свого представника, Чайковського, що воно годить ся взяти участь в пропонованій конференції. Розходить ся ще о те, щоби наклонити до сього правительство омське (адм. Колчака) і кавкаське (ґен. Денікіна).

(Дотепер зголосили свою участь: московське большевицьке правительство, українське правительство Винниченка, а також правительство литовське, лотиське й естонське).

750.000 большевицька армія готовить ся до наступу на центральну Европу.

ЛОНДОН, 21. лютого. — **Російські большевики числять тепер 750.000 жовнїрів, з яких 250.000 є знаменито вишколених жовнїрів, як се доносить німецька бездротна телеґрама.**

Большевики готовлять ся на весну до великого наступу на Польщу, східні Пруси, Чехію і Угорщину, як се доносять вісти зі Стокгольму.

Російські фабрики прискорили вибір амуніції. До Анґлії вислали большевики богато аґітаторів в цїли поширеня большевицької пропаґанди.

Большевицька фльота готова до бою.

СТОКГОЛЬМ, 21. лютого. — З достовірних жерел доносять, що Лєнін і Троцький видали приказ большевицькій фльотї виплинути на отверте море і перевести напад на побереже Естонії.

Анґлійська фльота на балтійських водах є готова на всякі можливости.

В ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 24, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Алїянти признали правительство Падеревского.

ПАРИЖ, 21. лютого. — Урядовий звіт доносить, **що представники держав алїянтів на нинїшнім засїданю, яке відбуло ся в будинку француського міністерства загр. справ, ухвалили признати польське правительство, на чолї котрого стоїть Іґнац Ян Падеревскі.**

Поляки все ще мріють про історичні границї Польщі.

ВАРШАВА, 22. лютого. — Польські війска на сходї посувають ся без впину здовж зелїзничих шляхів, маючи на цїли здобути покищо Горбдно, Слонїн, Пинск і Луцк.

Цїлию їх наступу є привернути в тих околицях лад і приготовити дорогу для цивільного правительства, занявши історичні границї Польщі.

Московське правительство, як се оповідають полонені большевики, є сильно огірчене на Поляків з причини невдачі занятя Польщі, яку большевики сподївали ся обсадити ще в грудни, а чому перешкодив приїзд Падеревского до Варшави.

Що большевики на Литві і Білоруси лагодять ся до великої боротьби з Поляками, на те вказує загальний конґрес литовських і білоруських саветів в Минску, на якім обговорювано справу зорґанізованя оружного опору проти Поляків. На конґресї були присутні члени російського центрального екзекутивного комітету саветів зі Свердловом на чолї.

На конґресї проголошено злуку Литви і Білоруси та утворено польський центральний комітет під проводом двох Поляків, Долецкого і Лещиньского.

Большевизм в Польщі ширить ся.

ПАРИЖ, 21. лютого. — Нинї ще годї близше означити сили большевицького руху в Польщі, хоч є алярмуючі вісти, що большевицька революція може вибухнути в Польщі кождого дня. Якийсь страх завис над цїлим положенем.

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 24, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН ПОВЕРНУВ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Корабель прибув до пристани в Бостонї.

БОСТОН, 23. лютого. — **Корабель президента Вілсона прибув нинї вечером до пристани в Бостонї.** Цїле товариство президента позістало на покладї корабля.

Завтра перед полуднем президент висяде з корабля на берег, де відбудеть ся коротке привитане. Президент Вілсон має намір при тій нагодї виголосити промову. Опісля відїде окремим поїздом до Вашінґтону, де прибуде у вівторок рано.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 24, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

БАВАРІЯ ПРОГОЛОШЕНА САВЕТСЬКОЮ РЕПУБЛИКОЮ.

Десять членів баварського правительства впало жертвою замаху.

ЛОНДОН, 22. лютого. — **Останні телеґрами доносять про державний замах в Мінхен, столицї Баварії. Революція поширюєть ся по всїх містах Баварії.**

БАВАРІЯ ПРОГОЛОШЕНА САВЄТСЬКОЮ РЕПУБЛИКОЮ РАДОЮ РОБІТНИКІВ І ЖОВНІРІВ, як се доносить телеґрама з Берлїна.

Соціялїсти більшости, независимі соціялїсти і Спартаки утворили коаліційний кабінет, на чолї котрого стоїть центральна рада сїмох.

В Монахії проголошено воєнний стан.

Підчас стрілянини, яка слїдувала по замордованю баварського премієра, Курта Айснера, якого застрілив поручник ґр. Арко-Валей, згинули міністер внутрішних справ Авер, міністер справедливости Тім, міністер суспільних справ Унтерляйтнер і міністер війни Росгавптер. Крім того инших пятьох членів кабінету зістало тяжко ранених.

Ґрафа Арко-Валея, який замордував баварського премієра, злїнчовано.

УСТАНОВЛЕНО ДИКТАТУРУ ПРОЛЄТАРІЯТУ.

Сімон президентом баварської саветської републики.

КОПЕНГАҐЕН, 23. лютого. — **Телеґрама з Берлїна доносить, що першим президентом баварської саветської републики зістав вибраний Сімон, президент ради робітників і селян.**

Кореспондент берлїнської часописи „Фрайгайт" доносить з Мінхен, що комісія для зединеня всїх соціялїстичних партій проголосила слїдуючу програму:

„Ради жовнїрів, робітників і селян мають бути признані конституцією. Кожда рада має виделеґувати свого представника до кабінету в характері дорадника. Кабінет має вести справи держави, аж доки не буде принята конституція народними зборами. Парлямент буде скликаний, скоро лише позволять на те обставини. Теперішна оружна сила має бути розвязана, а її місце має заступити міліція для оборони републики. Свобода преси буде привернена, доки не наступлять нормальні відносини, забороняючи поширюване таких часописий, котрі мають на цїли розеднити нарід і викликати домашну війну".

Німецькі установчі збори не хочуть признати баварської саветської републики.

ВАЙМАР, 22. лютого. — **Німецькі установчі збори відмовили нинї признати савет баварської републики.**

Цїла баварська соціялїстична делеґація опустила установчі збори і повернула до Мінхен, протестуючи сим проти рішеня установчих зборів.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 24, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

БОЛЬШЕВИЦЬКА РЕВОЛЮЦІЯ В БУДАПЕШТІ.

В Угорщинї проголошено воєнний стан.

ПАРИЖ, 22. лютого. — **В четвер вечером прийшло до большевицької революції в Будапештї, столицї Угорщини,** як се доносить телеґрама з Ціріху до часописи „Матен".

На чолї революції стоять большевицькі аґітатори, якими є переважно Москалї і Нїмцї.

Революціонери заняли будинок соціялїстичної часописи „Непшава" і обсадили зелїзничу стацію і стацію телеґрафічну.

Ґр. Каролї, тимчасовий президент Угорщини, скликав сейчас засїдане кабінету. Наради відбували ся пізно в ночи і ухвалено видати зарядженя в цїли здавленя революції. Проголошено воєнний стан.

Правительственні війска, як доносить телеґрама, мали вже відзискати зелїзничу стацію.

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31. 1918.

SUBSCRIPTION: United States		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25

Single copy 3 cents. Поодиноке число 3 центи.

За зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилано замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всї оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

ГЕЙ, „СВОБОДО", ЧИ ТИ СПИШ?

Газета „Народна Воля" помістила в останнім часї жалісну статю під заголовком **„Гей, „Свободо", чи ти спиш?"**

В тій статі размірковує вона ситуацію в Галичині; пише, що Україниці хотять спинити війну в Галичині; що хотять з Поляками зробити перемире і говорять з паном Падеревским.

Дальше пише, що такогосамого перемира хотїв пан Сїчинський, за що „Свобода" проти нього виступала.

А кінчить свою статю „Народна Воля" отсими словами:

Конференція, яку пропонував Сїчинський Падеревському в Америці, не відбула ся. Війна між Україницями і Поляками в Галичині нїкто не спиняв. Війна продовжала ся без нїякої перешкоди через три з половиною місяці і — доказалось нїчого не доказала. Не принесла найменшої користи ні Полякам ні Україницям. Поляки як тримали ся у Львові, так тримають ся, а Україниці як тримали ся на селах, так тримають ся. Одинока рїжниця міститця, що було чотири місяці тому а нині, є та, що так між Поляками як і між Україницями **погибли зовсім без користи тисячі людий і щічас боротьби змарновано на мілїони долярів людського майна.** І по тім всїм вертаємо ся якраз до того, що пропонував Сїчинський три і пів місяця тому, а що „великі політики" з Джерзи Сіти з таким завзятєм боборювали. По трох місяцях вертаємо назад до того, що **спори між Україницями і Поляками треба скінчити таки спокійними переговорами.**

Кілько то громів не накидала ся „Свобода" на Демократичний Союз Середної Европи для того тільки, що побіч Україниць до того Союза належали й Поляки. За злочин числило ся Сїчинському і Цегінському належати до тогсамої організації, до якої заходили й Поляки. Нині в Парижі радить Мировий Конгрес, в якім приязним репрезентантом Поляків є провідник партії Шветюлаків, **Роман Дмовський.** І представники українського народу просять ся, аби їх допустити до того самого Конгресу, в якім Дмовський є членом.

Гей „Свободо", пане-матко, чи не бачиш тя, що за скандали дїють ся? Вилаз ся і не тямки ся, чи спиш? Чому мовчиш? Чому не підносиш свого могучого голосу і не опамятаєш Україниць в Европі, аби нашть не дивили ся в ту сторону, де є Дмовський і Падеревський? Як зрадою є в Америці ходити до тих самих будинків, де заходив Дмовський і Падеревський, то зрадою є ставати з ними до спільної і серіозної ради в Европі.

„Свободо", рушай ся! Українська справа гине. Україниці ставють до переговорів з Поляками. Війна може скінчити ся. Ратуй! Не допусти до того. Чому не вилазиш бодай Стебницького?

Як вже так торжественно „Народна Воля" питаєть ся „Свободи", чи вона спить, чи не тямить ся і мовчить, то якось не випадало би й не відповісти.

Отже наша відповідь така:

1. Галицькі Україниці чи київські Україниці не звертались до пана Падеревского яко лїдера вшехпольско-шляхотської банди, але **до польського правительства у Варшаві.** Вони тому не винні, що пан Ігнаци Ян Падеревскі якраз був тоді у Варшаві самозванчим премієром. Се річ Поляків, кого вони терплять у себе; Україниці до їх внутрішних справ не мішають ся. Вони мали бізнес з Польщею, не з Падеревским і хоч в імени Польщі говорив Падеревскі, то се справи зовсім не зміняє. Вони все-таки говорять з Польщею і Падеревскі не може до них говорити анї в імени своїм анї в імени своєї вшехпольської партії. І те, що він скаже, обовязує Польщу і його яко президента польського кабінету, а не обвязує його партії, або його особисто, яко Падеревского, яко вшехполяка і яко пяниста.

Ось нині телеграма доносить, що пан Ігнаци Ян Падеревскі кандидував на президента Польщі, але впав, а вийшов Тромчинськи, представник селянської групи з німецької Польщі (Познанщини). Можливо, що Падеревскі тепер цілком уступить і буде знова тільки вшехполяком і пяністом, як був тоді, коли пан Сїчинський робив йому пропозицію в Злучених Державах, а Україниці, галицькі чи київські, як мати-муть який бізнес з Польщею, то будуть звертались чи до Тромчинського чи до кого иншого, хто буде в Польщі президентом республики, чи президентом кабінету, чи міністром закордонних справ, бо тільки вони мають право говорити в імени Польщі, без огляду на се, чи вони поступовці чи назадники чи яка мара.

Натомість пан Сїчинський звертав ся до пана Падеревского ще тоді, як він був **тільки представником вшехпольско-шляхотської банди з Парижа,** а коли вже в Польщі соціялісти під проводом Дашинського і Морачевского, а також група селянська, зачали були творити своє правительство, яке описав пан Падеревскі з поїхав валити.

Можливо, що „Народна Воля" в тім не бачить рїжниці, але кождий думаючий чоловік її добре видить і розуміє.

2. Дальше каже „Народна Воля", що **погибли зовсім без користи тисячі людий в Галичині.**

На нашу гадку гинули без користи тоді, як їх гонили до війни силою і цїсарі, але **як народ сам з власної і свобідної волї іде до бою боронити свій край перед наїздом польських панів і їх опришків, то се не є без користи.** Пролита українська кров в Галичині се найлїпший доказ перед сьвітом, що то земля у-країнська. Се найбільша осторога, що той край, котрий вже 4-тий місяць борєть ся за свою свободу, небезпечно віддавати в польську неволю. **Ся кров свідчить проти польских брехонь, що Галичина се край польський, та що народ хоче належати під Польщу.** Тепер Поляки вже не здурять сьвіта. І ми, Україниці американські, повинні честь віддати тим, що полягли в бою проти польского напасту, а не казати, що вони погибли зовсім без користи.

3. Потім пише ще, що **спори між Україницями і Поляками треба скінчити таки спокійними переговорами.**

Але се перечить правді, бо власне ті спори кінчать Україниці війною, а доперва війну скінчать спокійними переговорами.

І годїк инакше! Бо як же можна переговорювати з тим, що хоче загарбати твоє добро і лїзе на твое обісте! Такого нароу нема на сьвіті, котрий би хотїв вести переговори над тим, чи хтось другий має право його взяти в неволю, в додатку, як він вже вліз на його обісте. На се є инша відправа, а потім можуть бути переговори над тим, чи вже йому досить, чи ще мало. Як мало, то очевидно, що нема ради, а треба доложити.

4. Вкінци пише „Народна Воля" про славетного Романа Дмовского, приятеля пана Падеревского. Каже, він тепер є в Парижи, допущений на мирову конференцію, на яку і Україниці допрошують ся.

„Народна Воля" хоче нам вказати, які то гонорі має пан Дмовскі, приятель Падеревского.

Та нехай йому і їй буде і як найбільше тих гонорів, ми не завидуємо, але **ніяких гонорів,** як і Падеревского і Дмовского самі таки Поляки скинуть! Ми знаємо, що вшехпольско-шляхотська банда має грошї, але знаємо теж, що і в Польщі є народний рух, є соціялісти, є людовці. Як вони візьмуть керму в свої руки, то, певно, не схотять терпіти панських привходів ні Падеревского і Дмовского.

І тоді оба вони стратять гонори і славу і остануть ся такими, як були тому пів року назад, коли „Свобода" по правді і справедливости вважала їх тільки представниками вшехпольско-шляхотської банди, а не польського народу.

Чи „Народна Воля" ще і тоді твердо буде стоїти при них, яко представниках польского народу, чи польської демократії, не знаємо, але се станowище нїколи не може перестати бути смішним.

Шкода, що „Народна Воля" із скрентонських скал аж над Гудсон до „Свободи", кричить, питаючись, чи вона спить, бо вона навіть в сні не змінить свого відношення до польських панів, а „Народна Воля" ще готова без потреби захрипнути і перестудить в теперішну негоду.

„Свобода" зовсім не має гадки — анї в сні анї на яві — опамятувати галицьких Україниць, аби не дивились в ту сторону, де є Дмовскі і Падеревскі, бо вони-ж і не дивлять ся. Вони тільки дивлять ся в ту сторону, відки панська Польща на них іде розбоєм і боронять ся перед тим розбоєм, і готові помиритись з наїзниками, коли вони спинять розбишацький наїзд, без огляду на те, чи до перемира або і до мира від Польщі буде пан Падеревскі чи пан Тромпчинські. Се вже їх ні болить ні свербить; се вже внутрішна польська справа.

ДВІ ПОРЦІЇ ПЕЧЕНОГО ЛЕДУ ДЛЯ ЧИТАЧІВ „НАРОДНОЇ ВОЛЇ".

Читачі „Свободи" і „Народної Волї" пригадують собі, яка то була у нас в осени дискусія про чеську політику.

„Свободі" не вільно було нїчого сказати проти проф. Масарика або взагалї проти чеської політики, бо зараз „Народна Воля" кричала під небеса, що „Свобода" в безличний спосіб виступає проти такого великого приятеля Україниць як пан Масарик.

Як він робив пашу в Філядельфії, то „Народна Воля" помістила спеціяльні кореспонденції, в яких було сказано, що проф. Масарик не допустив кацапів („Карпаторосів") на сю параду, і що допустив угорського Русина, Юрія Жатковича, лише за згодою Федерації. Нїби, ось гляньте, який то великий приятель українського народу!

„Народна Воля" проф. Масариком так була одушевлена, що була навіть готова і на жертви для нього і для чеського народу.

•

Ось-що писала „Народна Воля" в 126. числї минулого року:

І коли між Україниці і Чехо-Словаччиною повстане спір за границю, то в дїйсности сей спір буде зі Словаками, з якими Україниці сусїдують на просторі кількох сот кільометрів. Що такий спір буде, про те нема найменшого сумніву, бо вже Словаки вважають сусїдами з ними угорських Русинів (не всїх, тільки часть) за Словаків. Все таки се ще не значить, що Словаки і Україниці мусять стати через сей спір ворогами.

Факт є, що Словаки вважають згадану часть угорських Україниць за Словаків зе зовсім безпідставне. Національна свідомість тих Україниць є майже нїяка, їх мова є сильно пославянена і многі з них навіть самі називають себе Словаками. І то не тільки в старім краю, але й тут, в Америці. **Маємо за них бити ся зі Словаками?** Всьо, що ми можемо для них зробити, то те, що постараємо ся, аби вони мали нагоду самі сказати, з ким волїють бути, з Україницями, чи зі Словаками. На мішанє нема слуханя.

Непорозумінє за українсько-словацьку границю не може нїколи бути надто серіозним хотьби лиш через те, що та границя є дуже коротенька. **Колиб її навіть установлено з кривдою для Україниць, то все таки буда би покривджена тільки незначна часть українського народу.**

Се були перші весняні дни, коли на політичнім горизонті в Скрентоні зпід снїгу забута добулись були пралїски нової чеської орієнтації.

•

Але що-ж, проф. Масарик виїхав, за ним виїхав Жатковичз угро-руським плебісцитом, або угорська Русь належала до Чехо-Словаччини, а за Жатковичем помандрували „Карпаторосіи" із просьбою, що і вони також тото хотять, чого хоче Жаткович.

І зівяли пралїски молодої чеської орієнтації в Скрентоні, а хмари покрились чорною буденщиною.

Дежі ті пречуена і ті заяви, що падали у Філядельфії? Чи на камінь падали вони гранітний і немилосерний та не приняли ся?

Зажурились наші козаки у Скрентоні таким збором з філадельфійського жнива; люльки закурили з пожару свого гнізду і написали остру статю проти проф. Масарика, котрий сидить у своїй золотій Празі над Велтавою і гадки не має, що творить ся за тридевити горами, водами і валами.

Та вже чи має він гадку чи не має, лишім се на боці, але варта кождому прочитати, що „Народна Воля" пише тепер про проф. Масарика.

Ось в ч. 18. „Народної Волї" з 13. с. м. находимо отсю статю:

ЧЕХИ В ГАЛИЧИНІ.

В минувшім числї „Нар. Волї" був поданий після лондонського тижневика "The New Europe" уривок з урядової промови чеського президента Масарика перед парляментарними зборами в Празі. Однакож промова Масарика не була подана в "The New Europe" цілковї. Повний текст сеї промови находимо в свіжім числї "The Czechoslovak Review", що виходить в Шікаго. Після "The Czechoslovak Review" інтересуючий нас уривок сеї промови звучить як слїдує:

„Ми були в гармонії з Румунами, головно в Росії. Між нами поставала сильна приязнь. Я сам був в Румунії і вів переговори з правительством, а головно з королем, в справі злуки нашої армії з румунською армією. Однакож сей план не здїйснив ся. Тепер лучає ся нам нагода стати сусїдами. Угорусини через своїх репрезентантів в Америці поставили перед нами пропозицію, щоби їх народ став автономною частю нашої держави. Подібну пропозицію зробили так звані Карпатороси. Я розумію ся не має власті рішати сї питання, але я виразив згоду на таку злуку".

Як видно з сих слів, президент Масарик вважає за відповідне держати амбасканські так „Карпаторосів" як і Угорусинів за слово, не звертаючи богато уваги на те, чи вони мали і о сїлько мали право говорити в імени якоїсь части українського народа. Запропонувавши йому злуку Угорської Руси і „Карпаторосії" з Чехо-Словаккою, він на сю злуку згодив ся, отже тор доверенний. Business is business.

Тепер з польських газет довідуємо ся, що краківська „Нова Реформа" з 15-го грудня подала слїдуючу новинку:

„Дня 5. грудня відбуло ся в селї Фльоринцї в грибівськім повітї дуже численне віче селян Лемків з повітів Грибівського, Горлицького і Новосанцівського. Зі старопруських проводирів і аранжерів вічи прибули: посол др. Дмитро Марков, о. Роман Чайковський з Сянцького, др Гассай з Мушини, Вирздацький з Заболої і инша та численна родина Кахмарчиків з Брунар. Вічє мїж иншим ухвалило слїдуючу резолюцію:

„Русскій народ, що замешкує Лемківщину, уважає себе за народ Великої Росії і тільки до неї хоче бути приключений, але нїколи анї до Польщі, анї до України, якою управляють пастухи. А дяки се не дало ся перепровадити, то вимагаємо приключи ся до чеської держави".

В додатку слїд мати се на увазї, що чеським премієром є др. К. Крамарж, найлїпший москвофіл між Чехами і через те человік, з яким галицькі москвофіли були завсїди в як найбільших зносинах. Коли тепер Чехам потрібні агенти між українським народом, то певна річ, що нїхто мїж кандидатами на агентів не має першенства над старих приятелїв п-на Крамаржа.

Отже маємо три факти:

1. Масарик тримає ся умови з „карпаторускими" провідниками в Америці, що „Карпаторосія" **має** приключити ся до чеської держави.

2. На Лемківщині провадила ся систематична пропаганда за приключенєм сеї країни до чеської держави.

3. Москвофіли виступають в ролї чеських агентів в Галичині.

В виду сих фактів численні телеграфічні довісєня з Европи за послїдних два тижні, довісєня, що виходили на видимість мосміжних справи часописних кореспондентів, представляють ся нині в зовсім иншім світлї.

Український народ в Галичині має до дїла з упливовою спробою Чехів заробити коли не цїлу сьцину Галичину, то бодай Лемківщину. Чеський наїзд на Лемківщину, видко, на дні паріжанть Полякам, є в дїйсности звершений против України. На се, що Чехи викидають їх з Лемківщини, Поляки неголують так само, як неголували на те, коли би Україниці викидали їх з Лемківщини. Але Лемківщина не є ні чеська ні польська, а українська. До Лемківщини не мають права ні Поляки ні Чехи, тільки Україниці. Українська земля є приключи чеського наїзду.

Чехи се найкучше знають, що вони не мають права до Лемківщини. Але вони знають і те, що Лемківщина їм придала би ся. Чехо-Словакія се малий край. Малого і слабого всї кривдять або бодай легковажать. Чехи волїли би скорше бути горожанами великої і сильної держави, чим горожанами малої і слабої держави. Се була причина, чому вони заучили ся зі Словаками. Се є причина, чому вони торгують з горцями. Русь. І се є причина, чому вони стараються дістати „Карпаторосію".

До сего часу боруть ся Чехи досить хитро. Вони не ак Поляки основують ся тільки на брутальній силї. Вони уживають а тїй цїли принїду самоспасіння. Нам невідомо, до які обіцянки вони здолали Угорусинів, але знаємо, що Угорусини дали ся їм заловити. Тепер довлять галицькім Україниці при помочи москвофілів.

Лемківщина звісна в Галичині як крїпость москвофільства. І чеські агенти повернуть недасним Лемках:

„Ми руський народ. Ми маємо бути прилучені тільки до Росії, але нїколи анї до Польщі анї до України. Спеціально-ж стережім ся України, бо тоїм настуим мають власть в руках. А як вже до Росії не вдасть ся нам прилучити ся, то ось нам під боком держава жирна нам відповідна — Чехо-Словакія. Сюди ми прилучім ся! Тут бодай не пастуи до Цьцина на тім, що там більшість польского населення, Чехи заявили, що населене населенем, а Чехам потрібно того краю, бо там богаті коловалї вугля.

В цьцинській вуглї може для Чехів становити пістолет для загарбнія польського Цьцина, то борисавська нафта становить не більшу цїкавість, даючого Чехи повинні загарбати нафтові поля в Бориславі. Прецїнь Чехи не мають своїх копалень нафти.

Вістка, що чеські війська появили ся аж в Хирові, може мати далеко більше значінє, чим нова на перший позір она загадає. Чехи, знаючи ся, підготовили вже Лемківщину для себе на стїлки, що осмілили ся занати її своїм війском. А тепер можуть Лемківщину уживати як базу для дальших завойовань в Галичині.

Се є дві порції печеного леду, подані редакцією „Народної Волї" її читачам в протягу 5 місяців.

Таких гостинців „Народна Воля" вже мала більше для своїх читачів, аби загасити їх жажду корму душевного.

Видно, нова штука кухарська у Скрентоні увійшла в моду, аде, гадаємо, читачі „Народної Волї" відпишуть кухарям отакі слова: „Не наситите ви нас, панове, печеним ледом!"

В СПРАВІ НОВОГО ПОДАТКУ.

(INCOME TAX LAW).

Новий закон про доходовий податок є досить заплутаний і не для кождого ясний. Надто той податок, який сего року збирають ся урядом Злучених Держав, є річ зовсім нова і незвичайна в Америці. Доси нїхто його не платив. Тому не дивно, що можуть бути непорозуміня. Але що з всякої неправильности може вийти клопіт для людий, як не зараз то колись пізнїйше, то ціла справа повинна бути заздалегідь як найлїпше виясненa.

Перше всього закони про доходовий податок не роблять рїжниці між американськими горожанами і не-горожанами, чужинцями. Платити мають всї і чи хто має горожанські папери чи ні, то не має жадного значіня для оплати податку, чи і скільки мусить ся платити.

Затє закон відрїжнє так званих резидентів, то є людий, які осїли ся в Америці і мають майстр лишити ся, та не-резидентів, котрі приїхали сюди лише на якийсь час, а відтак вернуть ся знова до свого краю. Однаковоь, чи чужинець приняв американське горожанство чи ні, чи має намір взяти горожанські папери чи не має, він вважаєть ся резидентом, як тільки хоче постійно лишити ся в Америці. Того-ж, хто приїхав з другого краю тільки на якийсь час, закон називає не-резидентом.

І резиденти і не-резиденти обовязані платити доходовий податок. Рїжниця в тім, що не-резиденти (чужинці, котрі не мають намїру осїсти ся в Злучених Державах) мають платити більше.

Друге. Від чужих робітників не-резидентів правительство поручило збирати податок їх підприємцем, службодавцям і фабрикантам, котрі збирану суму мають віддати до податкового уряду. Отже коли „бос" відтягає дещо з платні робітника на доходовий податок, то він робить се з наказу правительства. Але тільки від робітника не-резидента. Хто не збираєть ся покидати Америку на стало, той має дати тільки посьвідку, що він хоче осісти ся в Америці. Дялтого компанії і „боси" чи „формани" роздають поміж робітників папери, звичайно сині картки, котрі мають бути підписані тими, що мають намір лишити ся в сім краю.

Богато людий, особливо таких, котрі не розуміють добре англійської мови, боять ся підписувати, думаючи, що се „сітізенські папери", або що хто підпише, тому вже не вільно буде поїхати до старого краю і таке инше.

Отже треба знати, що ті деклярації не мають нїчого спільного з горожанством і горожанськими папери та не примушують нїкого не рушати ся з Америки або ставати горожанином сего краю. Вони містять тільки заяву, що підписуючий має намір жити в Америці. Розуміють ся, се не перешкодить йому поїхати в гості до старого краю.

Отже кождий, хто не має намїру виїздити з Америки, або думає виїхати тільки на якийсь час і на сталий побут знов сюди вернути ся, повинен підписати таку заяву. Користь та, що таксамо якби й горожанин заплатить меньший податок.

Врешті, хто платить, повинен домагати ся посьвідки (ресіту). Часом ресіту не можна видати зараз і, на примір, компанія, яка збирає податок від не-резидентів, мусить наперед видати гроші до податкового уряду і щойно там вони дістають ресіти для всїх. Але найдальше протягом одного місяця кождий, хто заплатив, повинен дістати свій окремий ресіт і має право того жадати.

Се особливо важне для тих, котрі хочуть виїхати з Америки. При видачі паспортів будуть вимагати посьвідки на заплачений доходовий податок.

При збираню податку можуть бути помилки, може й стати ся неправильність і несправедливість. Бувае, що хтось заплатить більше ніж повинен. Нераз „бос" не хоче задавати собі труду точно розібрати закон, поділить робітників на горожан і не-горожан і стягне з усїх не-горожан завищий податок, не оглядаючись на те, чи вони резиденти чи ні. Бувае, що люди не хочуть посьвідки (ресіту). Хто думає, що заплатив забогато, або не може дістати правильного ресіту, або взагалї вважаєть ся скривдженим при оплаті податку, а не може порадити собі, не знаючи англійської мови, або не знаючи, куди зі справою вдати ся, нехай пише і виясить справу Комітетови для Публичної Інформації в Нью Йорку, котрий негайно предложить її Податкowому Департаментови у Вашінгтоні. Податковий Департамент розгляне кождий справу і зверне всяку неправильну чи незаконну оплату, як також велить видати належний ресіт. Писати можна в якійнебудь мові, отже й по українськи. Адреса:

COMMITTEE ON PUBLIC INFORMATION,
6 W. 48th St., New York, N. Y.

НОРВЕЖЦІ В АМЕРИЦІ.

З усїх народів, що прикладають собі в заслугу перше відкрите Америки, Норвежці мають, здаєть ся, найбільше право похвалитись. Старі ісландські пісні передають, що морик Леіф Еріксон був в Америці звиш девятьсот літ тому, коло року 1000 по Христі. За ним і инші норвежські мореплавці шукали тут пригод.

Перші норвежські поселенці прибули тут в 1609 році з Голяндії, де шукали заробітків при будові кораблїв і в мореплавстві. В Америці принято їх за Голяндців, одначе імена богатих мешканців Ню Йорку доказують їх дійсне походженє.

Постійна імміграція з Норвегії почала ся около 1820 року. Перша партія імігрантів — мущин, жінщин і дітий — осїла в Джеймстаун, Н. Ї., де ще й нині Скандинавці творять велику частину населення. Найзначнїйше більшого масштабу, норвежські імігранти посували ся все далї на захід, до Мінесоти, Норт і Саут Дакоти. В самім Шікаго живе яких 75.000 імігрантів з Норвегії.

Норвежців в Америці можна найти у всїх професіях: по судах, в медицині, в школах, переважно технічних, в банках і всяких підприємствах. Рибольство на північнім заході є майже виключно в норвежських руках.

Одначе величезна більшість імігрантів є фармерами. Перш усього треба признати, що вони заслужили ся для розвою хлїборобства на американськім „Нортвестї". Їх вплив показуєть вже саме число норвежського народу в Америці: не меньше як два мілїони. Сама Норвегія має лише 2,500.000 душ населеня. А в Америці ті два мілїони концентруються ся в північно-західних стейтах. У відношенню до населення, Норт Дакота є найбільший норвежський стейт.

ПЕРЕД ЛІГОЮ НАРОДІВ

ціла куля земська угинала ся від тягару гармат і зоружень та диміла димом воєнним і се наказивало ся „рівновагою сили", то є сили поодинокых держав, що були получились в союзи, а було руйною для народів.

ПО СТВОРЕНЮ ЛІГИ НАРОДІВ

сьвіт не буде воювати, а буде тільки держати оружє на погрозу собі, як би захотїло ся йому вести війну.

ЧИ Є У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТИ ВІДДІЛ У. Н. СОЮЗА?

Як нема, то кождий сьвідомий Українець повинен постарати ся, щоб заснувати його.

До заснованя нового відділу У. Н. Союза потреба на початку не меньше як 6 нових членів.

По близші інформації в справі заснованя нового відділу треба зголошуватись листовно на адресу головного рекордового секретаря У. Н. Союза.

S. MILANOWYCZ
Jersey City, N. J.
P. O. Box 76.

КІЛЬКО ТО ГРОШИЙ

І ПРАЦІ І ЖУРБИ ПОНЕСЛИ ТІ, ЩО ЗАКЛАДАЛИ „СВОБОДУ". ВОНИ ЗОВСІМ НЕ ЧИСЛИЛИ НА ЗИСК, ЛИШЕ РОЗДУМУВАЛИ, ЯК БИ ТО ПРОСЬВІТИТИ НАРІД. А ТЕПЕРІШНІ ВИДАВЦІ „СВОБОДИ" ТАКОЖ ТИМ ЖУРЯТЬ СЯ. ТОМУ ВСІ СЬВІДОМІ УКРАЇНЦІ ПОВИННІ БУТИ ПОМІЧНІ В ТІМ ДІЛІ І ЗБЕДНУВАТИ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ.

А „СВОБОДА" НЕ ДОРОГА БО КОШТУЄ ЛИШЕ:

В Злучених Державах:		В місті Джерзи Сіти і за границею:	
на рік	$3.00	на рік	$3.50
на 3 місяці	$1.00	на пів року	$2.00
на пів року	$1.75	на 3 місяці	$1.25

Замовлена висилайте враз з гріщми на адресу:

„SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ОВАЖАЙ ЗЕМЛЯКИ!

Telephone: Lombard 2583.

Війна скінчила ся вже, проте сейчас, як тільки комунікація отворить ся, кождий буде міг свої справи полагодити.

Не забувайте отже, що від років Вам знана канцелярія, яка находить ся у власним будинку:

1) Виробіме і потвердимо всякі документи так для Америки як і для всіх инших держав в Европі, то є Контракти купна та продажи, Скрипти довірочності, Повновласти і т. д.

2) Пересилаю гроші до краю-таво і безпечно.

3) правне шіфкарти на всі лінії.

4) Продаю і купую доми і грунта так в Америці, як і в старій краю.

5) Занімаюсь вишукуванем і стяганем спадків в кождій державі.

6) Асекуруе доми і моблі від огню.

ПОРАДИ ВСЯКОГО РОДА ЗОВСІМ БЕЗПЛАТНО.

Пишіть або голосіть ся на адресу: 8в—

T. J. HRYCEY and CO.,

329 SO. 4th STREET, PHILADELPHIA, PA.

Real Estate Broker, Notary Public, Insurance and Information Office

Канцелярія отворена кождого дня (крім неділь) від годин 9-той рано, до 9-тої вечером.

Підчас ураження Ревматизмом і Партопейну добра рілі мати ліки, що очищає кров і перечищенє жолудка. Замовте собі добре знані цукорки Партоля, які чистять кров і жолудок. Пуделко тих цукорків коштує $1.00, 6 пуделок тільки $5.00.

Ті, що терпіть страшенні болі, спричинені ревматизмом, зовсім не тішать ся життем, бо жите для них, се невинна мука, вічна тортура.

Чому зносити вам ті терпіня, коли можете знайти пільгу у живаючи славних средств

РУМАТИНУ І ПАРТОПЕЙНУ

які тисячам людий, що терпіли на ревматизм, подали пільгу і вдоволенє. Замовте ще сьогодня ті два незрівнані средства, які одержите незабаром, і переконайте ся точно якзівно, після яких маєте уживати тих лікарств. Обі коштують тільки два доляри.

Не відкладайте, а пишіть замовленє ще сьогодня, а ми вишлемо лікарства відворотною почтою.

Адресуйте просто до нас:

АРТЕКА PARTOSA,

180 — 2nd Avenue, Dep. 20,

New York, N. Y. (8.-29)

Пів-чверть федерацівників від часу сойму аж до 22. січня по Рочестер голосили, трубили, дзвонили, кричали і свистали, що нїтто такого великого позитивна як нам Цетинський не дістане на віче, тілько вони, а то тому, що вони мають між собою „професора університету", котрий зі всої своєї науки осягнув в дуже легкий спосіб і в короткім часі, а именно тим, що в Таличчині, в одним „славним" місті богатинського повіту, носив ящик за дідом цілі десять або кільки місяців.

Ну, але нам Цетинський, дуже добрий приїзд, що прийде, то в короткім часі перед вічем прислав телеграму, що не прийде, бо боїть ся дознавства...

Ще-ж той робить федерацівникам? Шлють знову инших уполов і просять: „Конечно приїжджайте, бо в Рочестер всю українською політикою керують большевики!"

Ну і нам Цетинський, думаючи в розбаранчи, рішив ся заслати пана Січинського, котрий є, розумість ся, відважний, хоробрий і відповідно заслужений. І пан Січинський на віче приїхав.

Тепер поволю, як се віче удалось. Коли ся з нагляду собі за то віче, то сьміх веде-управляє, бо в нас такого не було ще чим. хоч число вже сорок і сїм років жиєть, і хоч я вічами интересуван ся ще в старім краю, а й тут вже через двинадцять років.

Віче отворив пан Лотоцький і сказав, щоби вибрати предсїдателя до переговорів ради віча. Він не знаїть не сьвіжим досвідченого речника, як вже дав ся чути голос: „Я кажу пана Муранку!" Сопїяльсти помимнували зараз щось чотирох своїх кандидатів. Предсїдатель питаєть ся: Хто за Муранком?" Підняло ся кілька рук. Предсїдатель поволиє його, бо, каже, більшість за ним. На пана рук: домагають ся, щоби предсїдатель давав другого кандидата під голосованє. Та дарма. „Не дам, каже, бо найде соціяліст, а то вже віче!"

На пана сьміх. Муранко сїв коло стіл, товче кулаком і тупає ногами, аби бути тихо, бо Січинський буде говорити.

Січинський зачав говорити, люди заїли втихати, аби почути, що референт говорить. Він зачав говорити за якійсь чуй автомобілї, що їхали до Спрацко з Українцями, сего: один з них сказав: „Українська Рада; другий — Федерація України; третий — Українська Федерація Соціялістичної Партії. Він сказав, що буцма Українська Рада — то правого боку тай зайхала ні болото; Федерація Українців іде середнюю, а Соціялістична Партія лївим боком. „Були — каже — часи, що Федерація і Українська Федерація Соціялістичної Партії їхали разом, але тепер члени Соціялістичної Партії лишили Федерацію Українців саму, слабу, бо без профорґи (без органу), я сам погнали, тай ще кидають ім лис каміньом". Розумість ся, така байка ніякому не спободала ся. Українським робітникам буцм заборгує хрущик, а ні пан Січинський оповіщав, і вони стали між собою шемрати, а наресті дали ся чути голосно: „Буде бійка! Збирайте гроші! Їхте до Філядельфії під домівку Рад Чехо-Словакіи!" і т. п. На тим кінець. Президія стала безрадна; предсїдатель збіяв як папиш; президент Січинський зараз скрутив як бурдь, а хлопці бійців ся стіна і скретотів дубами. Предсїдатель лишив стіл тай пійшов деусь шукати „інтервенції". На гали крик, а дзвіз сьвіх. Хтось кричить: „Тьлте дзиґ автомобіль!"

Аж тут дзвіла ся на сцені пан Склєпкович, котрий був сопїяльстом, а опісля „Просьвітний кружок", аби можна було його робити помилки грошеві в користь своїх поперших кишень.

Віче, за яке я тут пишу, не є першим того рода, бо таких віч „просьвітних" напляндрив досить аж три, а на кождім з них було народа „без конїта і числа". Референтами на тих вічах були славні, але мало кому знані Бодиарі, Поповяни, Братусі, Муранки і т. д. Ці рочестерські „учені" виголошували свої доявсені референти по дві минути, по три, а були і такі поитеперані голови мудрости, що говорили по пять минут. Але помимо нечуваного числа вічевих і куценьких беся в „Народній Волї", чи то „Невоан" все писало ся про „величаве віче в Рочестер".

Премїр згаданого кружка і професор „рочестерського университету", що то свого часу викладав „матеріялістичну концепцию історії" і поясняв походженє чоловіка від малпи, їдив на сойм до Батіштону і там шось три рази „вивав до ни" панови Цетинському і просив, бодай, можна, обіщав, бреяв і закликав, аби пан Цетинський приїхав до Рочестер на віче. Пан Цетинський на просьбу такої славної особи приобіцав, що приїде на день 26. січня.

Пан приїхав, але не на віче, бо на віче не прийшло нїкого, а лише до Рочестер голосили, трубили, дзвонили, кричали і свистали, що нїтто такого великого позитивна як нам Цетинський не дістане на віче, тілько вони, а то тому, що вони мають між собою „професора університету", котрий зі всої своєї науки осягнув в дуже легкий спосіб і в короткім часі, а именно тим, що в Таличчині, в одним „славним" місті богатинського повіту, носив ящик за дідом цілі десять або кільки місяців.

Ну, але

КОЛИ ВИ НЕ МАЛИ УСПІХУ В ПРИВЕРНЕННЮ ЗДОРОВЛЯ
ПРИЇДІТЬ ДО МЕНЕ
в кождою хронічною, нервовою або скомпліковано недугою, котра вимагає услуги спеціяліста. Дорога до сейчасного повороту до здоровя стоїть для Вас отворена. Моєю методою є лічити жерело недуги і в сей спосіб дати вислід спричиняючи постійне поліпшене в терпінях і в лічению.

Нечиста кров, Недуги скірні, Недуги нирок, Недомагання чіхура, Простанік, Недуги жолудка	Руптура і Гемороїди лічені з добрим успіхом без операції. Ревматизм, Біль серця, Нервове особливе, Прищі, Біль голови.	Нервове почуте особливе, Нервове лихе травлене, Нервове вичерпане, Болі в хребті, Рани і хиби на язику.
Нечиста кров і недуги скірні лічені з добрим успіхом.--Модні встрижування і Серум.		

Спеціяліста висше 25 літ.

Порада даром.

Мої ціни є умірковані.

Dr. WILLMARTH, спеціяліст,
138 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

Години урядові: від 10. рано до 8. веч. З ВИМКОЮ ЧЕТВЕРТЬ, КОЛИ ОФІС БУДЕ ЗАЧИНЕНИЙ ЦІЛИЙ ДЕНЬ. В неділі і сьвята від 10. до 3. пополудни. 81—

ПРИ СТРІЛЕЦЬКІЙ ВАТРІ

ЦІНА 40 ЦЕНТІВ.

Замовлення висилаєме враз з грішми на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ДО ВСІХ ІНТЕРЕСОВАНИХ.

Я терпів більше як 12 літ на долегливі болї голови, нервовість, болї в хребті і жолудку, мав лихий апетит ослабленє і запір. Я ходив з трудно стию. Я радив ся кількох лїкарів, одначе здавалось, що вони не були в стані розпізнати мою недугу і не могли по мочи мені.

Одного дня я перечитав оголошенє д-ра Ганнона і я вїдлав себе сейчас під його опіку. Без жадної втрати часу від мого зїзду, він для мені помістив за першою візитою і мені полїпшалось. Тепер по 3-місячній опіці я повернув до здоровя. Без болї уступили. Я можу добре ходити, і коли не редтни я міг заледви дещо їсти, то тепер я маю чудовий апетит і менї все що їм смакує. В дійсности мій стан є так значительний, що Ви мійже не повірили би що я був хорий.

Я є вельми вдячним сему знамени тому спеціялістови і складаю радо сю заяву, щоби і другі могли пізнати як много добра він робить для недужих людий.

ПАВЛО КОВАЛИК,
723 Willow Ave., Hoboken, N. J.
Aug. 11, 1918.

Читайте поднизше оголошенє д-ра Генона.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли терпите на якусь нову скомпліковану або застарїлу недугу а потребуєте помочи спеціяліста

ПРИЇДІТЬ ДО МЕНЕ — А Я ДОВЕДУ ДО РЕЗУЛЬТАТУ

скоро, тривало і за малу нагороду, бо вїдкої перерви у Вовпи війни. Мої офіси находились через довгі роки в тім самім будинку, і мене знають як осторожного, певного і успішного спеціяліста. Одна візита в моїм офісі і точна екзаминація упевнить Вас, що в зверну Вас на дорогу яка веде до здоровя.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

хронічні болї голови, заворот головы привиди, мячучи ся Вам в очах, слабе память, слабі і нервові нерви, безсонність, болї в карку і хребті, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні висипи, недомагання жолудка і кишок невразличні болї, вистуки на язику і запір, прийдіть до мене.

ПРИМІНЮВАНЄ ЕЛЕКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРИКУВАНЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕНЯ

Порада зовсім даром.
Прийдіть нині. Не відкладайте

Dr. HANNON
СПЕЦІЯЛІСТ
146 E. 14th Street, New York, N. Y.
Напроти Tammany Hall
Години офісові: Денно від 9. рано до 6. попол.—Вечер. від 6. до 8. В неділї і признані сьвята від 10. до 2. в пополудне лише.
Офіційний почеральний покій.

КОНСТИТУЦІЯ ЛІГИ НАРОДІВ.

Париж, 14. лютого. — На відбувшім сей днями пленарнім з'їзді президенції мировой конференції президент Вілсон, яко голова комісії для Ліги Народів, відчитав слїдуючі предложенє:

Договір.

ВСТУП. — В цїли поширенія міжнародного співділанія і осягненія міжнародного міра та безпеченства через зобовязанє не вагадитись на війну, через заведенє явних, справедливих і чесних зносин між державами, через сильне укріпленє розумінія між міжнародний лякон є дїсним правилом поступованя між правительствами, і через удержанє справедливости і совістного пошанованя всїх договорами пра-вительственних зобовязань у взаїмних зносинах між організованими народами, держави, що пішисали сей договір, приймають отсю конституцію Ліги Народів:

Артикул I.

Дїяльність умовляючих ся сторін на засїданї сього договору буде провадитись через засїдання збору делегатів, представників умовляючих ся сторін, через засїдання в коротших відступах часу екзекутивної ради і через постійний міжнародний секретаріят, що буде заснований в осїдку Ліги.

Артикул II.

Засїдання збору делегатів будуть відбувати ся в означених відступах часу і в таких часах, як сего буде вимагати потреба, або нездогоди справи, що вложать в сферу дїяльности Ліги. Засїдання збору делегатів будуть відбувати ся в осїдку Ліги або в якись иншім місци, що покажеть ся відповіднім і се тїло буде складатись з представників умовляючих ся сторін. Кождая з умовляючих ся сторін буде мати один голос, але може мати не більше як три представники.

Артикул III.

Екзекутивна рада буде складатись з представників Злучених Держав Америки, сорійської імперії, Франції, Італії і Японії, з представників чотирох иншых держав, членів Ліги.

Ті чотири держави будуть вибрані збором делегатів на таких часах і в такій способі, як се їм буде відповідне. Поки будуть іменовані представники тих иншых держав, репрезентанти (порожнє місце за назва) будуть членами екзекутивної ради.

Засїдання рада будуть відбувати ся час до часу, як буде вимагати потреба та не меньше як раз в рік в місци, де буде вибране, а коли не буде такого вибору, то в осїдку Ліги, і на таких засїданях будуть полагоджені всї справи, що входять в сферу дїяльности Ліги або відносять ся до світового міра.

Масть ся вносити запросини до якої-сьбудь держави, або взяла участь в засїданю рад, на яких будуть обговорюватись справи, що безпосередно відносять ся до її інтересів і рішенє, прийнате на сьмім збудь засїданю, не може обовязувати тієї держави, коли вона не, була заproшена.

Артикул IV.

Всї питаня процедури на засїданях збору делегатів або екзекутивної ради єдиною умовою з наставленєм комісій до розслїдженя особливих справ, будуть реґулювані збором делегатів або сьмою радою і їх може рішати більшість держав репрезентованих на засїданю.

Перше засїданє збору делегатів і екзекутивної ради скличе президент Злучених Держав Америки.

Артикул V.

Постійний секретаріят Ліги буде заснований в (місце на назву), і там буде осїдок Ліги. В секретаріят буде сталы ся секретарів і такий штаб, якого буде треба, під генеральною управою і контролею управляючого секретаря Ліги, якого вибере екзекутивна рада; секретарів буде іменувати генеральный секретар, а затвердзувати екзекутивна рада.

Генеральний секретар буде виступати в тім характері на всїх засїданях збору делегатів або екзекутивної ради.

Розходи секретаріяту будуть покриваємі державами, членами Ліги, після плану розділювання подходів міжнародного бюра, Загального Почтового Союза.

Артикул VI.

Представники умовляючих ся сторін у границях Ліги, займаючись дїлами Ліги, будуть користувати дипломатичними привілеями і істкикальностю, а будинки, заняті Лігою або її урядниками, або представниками, що прийняли на її засїданю, будуть користати з права екстра-терітоpіяльности.

Артикул VII.

Допущене до Ліги таких держав, що не підписували договору і не є згадані в załączнik протоколі або державь, що мають бути запрошені приступити до договору, вимагає згоди не меньше як двох третин держав, репрезентованих в зборі делегатів і буде обмежуватись на вповні самостійни крок, включаючи заморські посїдлости і колонії.

До Ліги буде принята тілька така держава, що зможе дати наглядну запоруку свого широго намїру обертати свої міжнародні зобовязаня і пристосуєть ся до засад, які може приписати Ліга щодо її морських і сухопутних сил та зоружень.

Артикул VIII.

Умовляючі ся сторони признають засаду, що удержанє міра буде вимагати змінєня державного уложеня до найвищої точки, згідної з державним безпеченством і спільної акції для полагодженя міжнародних зобовязань, при спеціяльним узглядненю географічного положеня і обставин кождої держави; екзекутивна рада виробить плани на переведенє такого помінєня. Екзекутивна рада означить також дня обміркованя і виконаня рішень правительственим, яке мілітарне зоруженє є спровідзене і слушне у відношенню до сил означених в програмі розоруженя; тіж окрема, як їх приймуть ся, не може на буде перестушати без дозволу екзекутивної ради.

Умовляючі ся сторони голять ся в тім, що продукція амуніції і воєнних знарядь приятними підприємствами є предметом многих попадних завидів, і вони поручають екзекутивній раді ставити пропозиції, як можна запобігти злим наслідкам, що стоять у звязі з такою продукцією, узглядняючи при тім потреби таких держав, які самі не можуть продукувати амуніції і воєнних знарядь, необхідних для їх безпеченства.

Умовляючі ся сторони зобовязують ся в якдем способі не таїти одні перед другими стану тих своїх промислів, що можуть надаватись до воєнних цїлий, або степени свого узброєня і голять ся, що буде полна й отверта обмінна інформація щодо їх сухопутних і морських програм.

Артикул IX.

Буде створена постійна комісія для інформованя Ліги про виконуваннє постанов артикулу VIII. і взагалї про питанє подо-ронї і фльоти.

Артикул X.

Умовляючі ся сторони зобовяжуть ся чанувати і зберігати против зовнішнього нападу територіальну цїлість і істнуючу політичну незвисимість всїх держав, що є членами Ліги. На випадок того рода нападу, або в случаю якобінебудь погрози чи побережені такого нападу екзекутивна рада предложить способи на виконанє зобовязаня.

Артикул XI.

Всяка війна або погроза війни, чи вона безпосередньо торкає котру з умовляючих ся сторін чи ні, проголошуєть ся отсим справою, що обходить Лігу, і умовляючі ся сторони застерігають собі право поробити якнайбуль заходи, що покажуть ся розумними й успішними для забезпеченя міра держав.

Отсим заявляєть ся також і згідно приязнасть ся за право кождої з умовляючих ся сторін звертати увагу збору делегатів або секретятної ради на всякі обставини, що відносять ся до міжнародних зносин, а яка грозить нарушенєм міжнародного міра або доброго порозуміня між державами, на яким опирають ся мир.

Артикул XII.

Умовляючі ся сторони голять ся, що коли б повстали між ними спори, які не дадуть ся полагодити звичайною дипломатичною процедурою, то вони в жадним випадку не пійдуть на війну без попереднього предложеня дотичних питань і справи чи то під'мировий суд чи під розслїдженя екзекутивної ради і як по трох місяцях по видачі присуду мирових судїв або оцінній екзекутивної ради; і що вони навіть тоді не підуть війною на члена Ліги, який прийме присуд мирових судїв або оцінію екзекутивної ради.

В кождім випадку, що дотичить сього артикулу, присуд мирових судїв має бути видиканий у відповідний час, а екзекутивна рада має виказати свою оцінію до шести місяців по предложенню їй спору.

Артикул XIII.

Умовляючі ся сторони голять ся, що кождобудь повстала би між ними якя трудність або спір, який по їх розумінію надасть ся до предложенія мировому судови, а який не може ся вповідненько згодити через дипломатію, що вони предложать цїлу справу мировому судови. В тій цїли мировий суд, якому буда предложена, так само, буде судом, на котрім згодять ся сторони, або про який буде постановлено в якімсебудь договорі, що істнує між ними.

Умовляючі ся сторони голять ся, що вони приймуть в повній добрій вірі всякий присуд, що буде виданий. На випадок, коли занедбано виконати присуд, екзекутивна рада запорукує кроки, які найлучше нададуть ся до його переведеня.

Артикул XIV.

Екзекутивна рада виробить плани для заснованя сталого міжнародного суду справедливости і коли такий суд буде заснований, він буде компетентний вислухувати і рішати всякі справи, які по думцї сторін або яких се до предкладана мировому судови на основі попереднього артикулу.

Артикул XV.

Коли між державами, членами Ліги, повстав якнайбуль спір, що може довести до зірвання, а який не предложено мировому судови як згадано вище, умовляючі ся сторони голять ся, що передадуть справу екзекутивній раді; кожда сторона в спорі може сповістити генерального секретаря, а сей пороблять всї потрібні заходи для нового розслїдженя та обміркованя сього спору.

В тій цїли сторони голять ся предложити, можливо як найскорше, генеральному секретареви задля пріх свою справу з усїми явними фактами і паперами, а екзекутивна рада може зараз запорядити їх опублікованє. Коли згадані факти не будуть полагоджені спору, буде опубліковання заява з поданем характеру спору і условий полагоди, яка з такими поясненнями, які будуть вважати за відповідні.

Як би спору не полагоджено, то рада опублікує звіт, подаючи з всїми потрібними фактами і поясненями пропозиції, які вона, коли, вважає сторона відказала би прийрухатись того, рада запропонує міри, конечні для здїсненя пропозиції.

Коли би можна було видати такого осягнутого звіту, то буде обовязком сторін приняти до меньшости видати заяви з поданем того, що вони вважають за факти і причини, які по їх думцї є справедливі і відповідні.

В дослїдженю справи може в кождім випадку після сього артикулу передати спір збором делегатів. Така передача сторі відбудеть ся на просьбу котрійсебудь сторони спору з застереженєм, що така просьба мусить бути внесена до чотирнайцяти днїв по предложенню спору. В спорі предложений зборови делегатів або постійній сторі справі і в другім XIII., що відносить ся до поступована в власти екзекутивної ради, будуть приготовані до поступована в власти зборів делегатів.

Артикул XVI.

Як би котрасебудь з умовляючих ся сторін зложила або не знехала на свої договори якоїсь з артикулу XII., тим самим буде ся вважати за таку, що допустилась акту війни против всїх инших членів Ліги і Ліга безпровозлично зірве з нею всї торговельні або фінансові відносини, заборонить зносини між своїми горожанами і горожанами зломанної договір держави і не допустить до всяких фінансових, торговельних або особистих зносин з горожанами зламанної договір держави, чи вона є членом Ліги або ні.

Обовязком екзекутивної ради в таких випадках буде ставити пропозиції щодо того, скільки мають дати члени Ліги сухопутних і морських сил для оборони договорів Ліги.

Деякє умовляючі ся сторони голять ся підержувати себе взаїмно у фінансових і економічних заходах, що будуть проблемі на основі сього артикулу, щоби зменшити тратy і невигоду, спричинену позношеними кроками; голять ся взаїмно підержувати себе в ставленю опору особливим кроках, звернених до зломаного договір держаною проти когонебудь з них і голять ся позволити на перехід через свою територію військ когонебудь з умовляючих ся сторін, що співділають при оборонї договорів Ліги.

Артикул XVII.

На випадок спору між одною державою, членом Ліги, і другою державою, яка не є членом Ліги, або між державами, що не є членами Ліги, умовляючі ся сторони голять ся, що держава або державы, що не є членами Ліги, мають бути запрошені на приняте зобовязана членства Ліги в цїлях полагоди такого спору на такиx условіях, які екзекутивна рада буде вважати за справедливі. А по приняттю тих запросин, буде приготовані правила постанови при таких змінах, які Ліга приняла за конечні.

По надданю таких запросин екзекутивна рада сейчас запорядить розслїдженя обставин і характеру спору та запропонує такі заходи, які видадуть ся за найлучшиі, найуспішнїші серед даних обставин.

На випадок коли так запрошена держава відказалась принити зобовязаня членства в Лізі в цїлях Ліги, що на випадок членства в Лізі становили би нарушенє артикулу XII., то до держави, що так постановило би, будуть приготовані постанови артикулу XVI.

Коли ані сторони спору, яких так запрошено, відказались принити зобовязаня не членства в Лізі, в цїли полагоди такого спору, то екзекутивна рада може запропонувати такі кроки і поставити такі пропозиції, які запобігли би ворожим кроках і довели до полагоди спору.

Артикул XVIII.

Умовляючі ся сторони голять ся, що Ліга буде мати загальний наглад над торговлею зброєю й амуніцією в краях, де контроли такої торговлі є конечною з огляду на спільний інтерес.

Артикул XIX.

До тих колоній і територій, які населяють такі люди, що ще не досягли такого степени розвитку, на який їх істнованє або независимих держав можна признати тимчасово при додаванню адміністративної ради і помочи обязуючою державою, коли вони не зможуть самі встоятись. При виборі обязуючої держави головною річию мусить бути бажанє тих областий.

Інші люди, особливо такі народи центральної Африки, є в такім стані, що обязуючи мусить бути відвічальний за адміністрацию території із застереженєм, що торговля, заборона продажи зброї і амуніції або релігії і нагляд має обмежуватись на здержанню публічного порядку і моральности, а такі подуженя, як торговля невольництвом, або на їх географічну приналежність до обязуючої держави, та на инші обставини, можна буде найлучше управляти під законами обязуючої держави як її ненарушимою частиною, узглядняючи поднисе згадані застереженя в інтересі тубільчого населеня.

В кождім випадку обязуюча обязуюча держава буде предкладати Лігі річний звіт про територію, яку віднано під її опіку.

Степень власти, контролї або адміністрації, яка має бути виконувана державою, коли вже попередньо не прийшло на тим до згоди між умовляючими ся сторонами, в кождім випадку подрібно означений екзекутивною радою в спеціальним актї або чартері.

Умовляючі ся сторони голять ся крім того заснувати в столиці Ліги сьвятиню міжнародної етики для забезпеченя в дослїдженї річні звіти обязуючих держав і буде помагати Лізі при наглядї над законами условии кождого обязуства.

Артикул XX.

Умовляючі ся сторони голять ся, що вони зобовязують ся згідати добрі і людині умовини праці для мужин, женщин і дітий, як в своїх власних краях так і в усїх краях, на які поостаючи ся їх торговельні і промислові зносини; в тій цїли вони голять ся заложити Лігу, котра буде управляти Ліги постійне робітниче бюро.

Артикул XXI.

Умовляючі ся сторони голять ся, щоби ним помогли Ліги завести постанови для осягнення й удержана свобідного переводу і рівномірного трактованя торговлі для всїх держав, членів Ліги, з застереженєм що в цїлях ісполненія зобовязаня поодинокі держави можуть заключити спеціяльні умови, що потреб областий внищених вїйною в рр. 1914-1918.

Артикул XXII.

Умовляючі ся сторони голять ся, що стануть під контролю Ліги всї міжнародні ради, які повстануть через договорени, коли сторони таких договорів згодять ся на се. Крім того вони голять ся, що всї такі міжнародні бюра, що будуть створені в будучности, мають бути під контролею Ліги.

Артикул XXIII.

Умовляючі ся сторони голять ся, що всякий договір або міжнародна угода, яку на будуче заключила би якаєбудь держава, член Ліги, буде предложена до реєстрації Ліги, якнайскорше секретарем, а ніщо негайно опублікує її, та що жаден такий договір або міжнародна умова не буде обовязувати, поки не буде зареєстрована.

Артикул XXIV.

Збір делегатів буде мати право час від часу предкладати до обязуваня державам, членам Ліги, договори, що стали непрактичними, та міжнародні відносини, а яких продовженє може загрозити сьвітовому миронь.

Артикул XXV.

Умовляючі ся сторони голять ся, що теперішній договір приймають яко зневажаюче всїх зобовязань, які є суперечні з його условіями, і торжественно приявляють, що на будуче по будуть заключати жадних умов, що були би суперечні з тими условіями. На випадок, як би котрабудь з держав, що тут підписали ся, до 2-го, по шістьох будуть приняті до Ліги, приняла перед підписанем сього договору які зобовязання, що противорічать його условіям, обовязком такої держави буде пороботи негайно заходи, щоби звільнити себе від тих зобовязань.

Артикул XXVI.

Поправки до сього договору ставить правосильними, коли їх одобрить держави, яких представники творять екзекутивну раду і три четверті держав, яких представники творять збір делегатів.

НОВІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ!

22-24ц— цнт.

Запорожець за Дунаєм, оперетка в 3-ох дїях 25
Підгірянка, мельодрама в 3. дїях 50
Простак, комедія в одній дії ... 20
По ревізії, етюд в одній дії 20
Запорожський клюд, комедійна оперетка в 3-ох дїях. 20
Хмара, драма в 5-ти дїях. 75
Верховинці, драма в 3-ох дїях. 30
Жидівська наречена, драма в 5-ти дїях 50
Пана штукарка, комедія в 3-ох дїях 30
Дай серцю волю, завсе в неволю, драма в 4-ох дїях. 40
Дунгогубка, драма в 4-ох дїях. 30

Замовлєня посилаїте на адресу:
UKRAINSKA KNYHARNIA
im. T. SHEWCZENKA,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЖИН І ЖЕНЩИН.

який лічить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм і всї недуги крови і скірні вилічить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

Його офіс єсть нову машинерію до бадання і лічения недуги. Він таком уживає X-RAY машину яка є необхідна для лїкаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконатись чи він дійсно вилічити чи ні, позаяк невилічимої недуги він не береть лічити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 2. попол. Голосіть ся особисто, бо почтою не лічу. Можете говорити по українськи.

Др. КАУФМАН УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ З ОДЕСИ

Если хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузї. Прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузї, чи Вам лїчене що поможе.

Др. Кауфман

ЛІЧИТЬ ВСІ ОТСІ НЕДУГИ: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лічить новою машиною приміненою електрику і компресію воздуху. ДР. КАУФМАН лічить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болї голови, завороти, болї крижий, нирки жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, паралїю, випадане волосся. Лічить всї нїмочі недуги, яко: АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ. ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

Др. КАУФМАН 111 East 7th Street NEW YORK

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. веч., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352

НЕ ТЕРПІТЬ КОЛИ ПОМІЧ МОЖНА ТАК ЛЕГКО ОСЯГНУТИ.

Я маю понад 30-літну практику в лїченю всїх недуг крови, нервових слабостий, болїв жолудка, міхура, скірних, утроби, нирок і инших рїжнородних недуг мущин і женщин.

Я маю найновійший знаменитий електричні машинии для успішного лїчення. Моє бадане є грунтовне і коли того потреба вимагає я уживаю також мою сильну X-Рей машину. 120—

Щонебудь Вам долягає, прийдіть до мене **сейчас і порадьте ся** з мене з довірєм. — Порада даром. ЛІЧИТЬ СЛАБІСТЬ ІНФЛЮЕНЦИ.

Години урядові: Буденно від 9—4 і від 6—3, в неділї від 10—1.

108 Sixth Ave., PITTSBURGH, PA.

Dr. MANSHIP

напротив Кауфмана і Бавера.

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ з Detroit, Mich.

Коли Ви не могли найти доси пільну у Ваших терпінях і чуттєв знєнерви та втратились надїю, тогдї прийдіть до мене і порадьте ся безплатним оглядинам; прекинайте ся що я можу для Вас зробити. Я маю 17-літну практику медичну і операційну о лїченю ХРОНІЧНИХ, НЕРВИВНИХ І ЗЛОЯКІСНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН, а Ви осягнете користи з мого досьвіду кождого разу, коли лише мене відвідаєте. Я приміню для Вас найновійші науковні способи для лїченя, таки елєктричні і медичні, якими розпоряджаю. Коли бідність моєї опінії я не міг би Вам помочи, то я не хочу Ваших гроший. Коли Ви є недужі, немічні, нервовні або вичерпані, порадьте ся в мене ще нині.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

КОТРІ ТЕРПЛЯТЬ НА ХРОНІЧНІ, НЕРВОВІ, КРОВНІ, СКІРНІ АБО ЗЛОЖЕНІ НЕДУГИ, АБО КОЛИ ВИ Є ДІТКНЕНІ НЕДУГАМИ ЖОЛУДКА, КИШОК, УТРОБИ І НИРОК, АБО КОЛИ МАЄТЕ ЗАСЛАБЛЕННЯ, БОЛІ В КРИЖАХ І СУСТАВАХ, УТРАТИ АПЕТИТУ, БОЛІ ГОЛОВИ, ЗАПІР, ЗАВОРОТИ, КАТАР ГОЛОВИ, НОСА І ГОРЛА, ПОРАДЬТЕ СЯ МЕНЕ.

НЕ ВИТРАЧУЙТЕ ВЖЕ БІЛЬШЕ ЧАСУ НІ ГРОШИЙ.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механічними апаратами, які дають помічь коли другі не можуть.

Сотки операцій як у мущин так і женщин уникнено через скоре і властиве застусованє наукових метод.

Мої ціни за лїченє є дуже умірковані і не більші тих, які Ви можете і хочете заплатити за помічь і користь яку я Вам удїлю.

ПАМЯТАЙТЕ. Порада і ОГЛЯДИНИ даром. Зволїкане, недоглядженє і невласте лїченє є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і все заосмотреного спеціяліста.

Години приняття: **Dr. RUSSELL,** В неділї і сьвяте від 10-ої до 2-ої в пол.

Години приняття: від 9. до 4. попол. і від 6—8 вечер.

176 E. Jefferson Ave., одні двері на схід від Вудвард. DETROIT, MICH.

W.B. CORSETS

W. B. Nuform Корсети
Для
Нерозвинених і Пересічних Статій Женщин

Робить кождy стать гарною і ніжною. Дешеві, вирбй бездогонний; нема ім рівних у вигоді, ношенню і гарній формі.

W. B. Reduso
КОРСЕТИ
для Отилих Осіб

Скривае отилість; огладжуе стан бедер. Шнурівки малі. Легко до них привикнути по першім вдяганю.

W. B. "REDUSO" Style 732

До набуття у всїх більших склепах.

W. B. "NUFORM" Style 327

WEINGARTEN BROS., INC. — NEW-YORK & CHICAGO

Коли чоловік є хорий

ТО ПЕРШОЮ РІЧИЮ, ЯКУ ВІН ХОЧЕ ЗНАТИ Є „ДЕ ЗНАЙТИ ДОБРОГО ЛІКАРЯ".

Коли зверпете свої кроки впрост до заведеня Др. Кафмана, 607 Маркет Стрїт, Філядельфія, то знайдете практичних спеціялістів за якими шукалісте без страти часу і гроша на инших лїкарів.

Коли його відвідаєте то зауважите, що лїкар є дуже обережний в видаваню дїягнози вашої слабости; то є, що він шукає докладно нашо Ви хорі. Його апарате є заосмотрене в моделі і доказалні апарати, так що коли потребаєналіза крови, хемічної аналізи моєи, осягнеєте лучами Х-рей, або що іншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих розслідів докладного розслїдженя недуги мущин, меможливим є помилка.

Лїкар скаже Вам яка є уміркована ціна за лїченє. Жаден чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на помічь лїкаря, наколи може сплачувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його оплата задля його великої практики є так низька, що жаден хорий не повинен обавляти ся йти до нього. 21-33

Його Інституція має кождий найновійший апарат до оглядзин хорих: Статів, Гальванів, Дарадїя і Гай Фріквенсі Електріситу; Озоне Інгаляторіюм, Електріс Оскілаторе; і инші модерні апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядзини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

DR. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, Philadelphia, Pa.

Годинні від 9. рано до 8. вечер; в неділї від 10. рано до 1. попол.

НЕДУГИ МУЖИН

Я є одиноким спеціаліст недуг мужеських в Пітсбургу, котрий говорить по українськи.

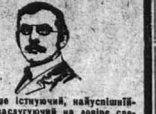

Найдовше істнуючий, найуспішніший і заслугуючий на довіре спеціаліст недуг мужеських, котрий уже своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ

11. поверх, фронт. 76-80
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятницї від 9. рано до 8. веч. В неділї від 10. до 2.

УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ!

Хто би Ви не були, яке би не було Ваше образованє, в якім заняттю Ви би працювали, зачніть учити ся

АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.

КУРСИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗАОЧНО

Наша школа сим заявляє, що вона зобовязує ся научити читати, писати і говорити по англійськи кождого Українця чи Українку, що жие в Америці. До сеї школи не мусите особисто зголошувати ся. Ми висилаємо спеціально уложені задачі почтою. Кождий що запише ся до сеї школи учить ся англійської мови під наглядом фахового учителя або учительки. Платня за цілий курс лише 5 долярів. За 4 роки істнования сеї школи покінчили курс тисячі Українців. Від кождого з подяка, і кождому дивно, що так легко і приступно вучив ся англійської мови після нашої системи. Проби задачі і подробиці висилаємо за 10 центів (марками). Радимо Вам написати по пробну задачу і упевнити ся. Нашим кличем — чесність, точність і строге виповненє діл.

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 W. 47th St.,
New York, N. Y.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО

КНИГАРНЯ СІЧОВОГО БАЗАРУ

посідає у своїм складі книжки рїжного змісту? Коли ні, то пишіть собі по цїнник книжок, залучаючи 3-цїнт марку на пересилку на адресу: 7-56

SICHOWY BAZAR,
34 E. 7th St., New York, N. Y

АДВОКАТ

OTTO H. DROEGE

удїляє безплатно порад у всяких цивільних, карних і судових справах, уподна від годин 4-ої до 7-ої пополудни, а в неділї від год. 10-ої до 1-ої в по лудни в Американсько-Українськім Бюрі.

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.
520 E. 6th St., New York, N. Y.
Tel. Orchard 4968

ТРІСНЕШ ВІД СЬМІХУ

коли не впереженї ся сильним голодом, читаючи КНИГУ СЬМІХУ. В тій книзї є понад 100 дуже цїкавих і поучаючих, рїжні вірші, та приповідки. Такої сьмішної книжки Ви ще не читали в своїм житю. Цїна за одну 50 цент. Належитись приспишите в стемпах почтових на адресу: 14-

NATIONAL SALES CO.,
Sta. D. Box 90, New York City.

МОЧОВІ ВІДХОДИ

рятунок
в 24 годинах
Кожда пачка має наклеєний з MIDY
Уникайте підробіль.

ЧИ ВИ Є НЕДУЖІ?

Не робіть рїжнищ, який лїкар Вас лїчив, або як легка чи тяжка є Ваша недуга, незволікайте. Через останні 21 лїт я вилїчив тисячі недужих мушин і женщин, і коли Ваша недуга є до вилїчення, і я вилїчу Вас лїшне, скорше і певнїше, чим який другий спеціаліст. Я оказиную безплатно X-Ray машиною. Я оказую безплатно ті ліки, котрі я вживаю в моїм власнім домі, коли хто потрїбно; при помочи сеї чудової машини, кождий часть організму Вашого тїла можна бачити як ґанґ у Вашім тїлї можна бачити як ґанґ. За ціни не числить ся додатково.

Коли Ви терпите на слабі нирки, болї в жолудку або кишках, ревматизм, сьвірбі недуги, виразки, біль в горлї, кашлї, нежить, біль в головї, запір, слабість міхура і нирок, а сейчас дам Вам пораду.

ПОРАДА ДАРОМ.

НЕ ЛЇЧИТЬ ПОЧТОЮ.

Dr. FALK,

СПЕЦІЯЛІСТ

11 W. 28th St., New York, N. Y.
межи 5-тою авенею і Бродвеєм.
Години офісові від 11-ої рано до 7. веч. що дня. В неділї і американські свята від 10. до 1. в пол.

Чому терпіти

КОЛИ ПОМІЧ МОЖНА ТАК ЛЕГКО ОСЯГНУТИ.

Моя 30-лїтна практика навчила мене досьвіду в обходженю ся і застосованю найлїпших научових метод у всяких недугах крови, нервових долягливостий, недомагань жолудка, міхура, шкіри, утроби, нирок і других дїточних частий тїла. Бадайте Вони безплатне. Приходїть сейчас, голосїть ся нині. — Ви можете розповісти свою слабість у Вашій мові і з довірем. Я не послуговуюся нїяким.

Години офісові: денно від 9. до 4. і 6. до 8. В нед. і сьвята від 10. до 1.

Dr. WM. BOEHM
e. 30th St., межи Медісон і 5. ave., NEW YORK.

КУПНО І ПРОДАЖ БОНДІВ СВОБОДИ -- LIBERTY BONDS

Хто змушений продати Liberty Bonds, нехай звернеть ся в тій справі до Американсько-Українського Бюра в Ню Йорку.

Бюро продасть їх по найвисшій цїні.

Стережіть ся обманців, які користаючи з несьвідомости наших людий, видурюють від них бонди за якунебудь цїну.

Пишіть на адресу:

American Ukrainian Exchange, Inc.
520 East 6th Street,
NEW YORK, N. Y.

8—

Bell Phone 2114-I.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Повідомляю всїх інтересованих, що з днем 15-го лютого 1919 р. я переносу са до власного дому під ч. 1076 Fullerton Ave., Allentown, Pa., де я разом заказадо Українську Книгарню. 17-26

D. KARPOWICH,
Ice Cream Parlor, Confectionery and Cigars,
1076 FULLERTON AVE., ALLENTOWN, PA.

ХОРІ ЛЮДИ!

ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ, ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ.

З дня на день з року на рік віддаю лїкарські услуги Українцям. Представте собі скільки хорих я уже вилїчив та скільки хорим я упрїємнив житє. Коли Вам житє надоїло здля пробування рїжних лїкарств і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровя стало погіршуєсь, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам цїлковито даром порадить, що Вам робити, або Ваше житє охоронити і пояснить Вам о вашій недузї. Лїчу уже через 20 лїт з добрим успїхом всї недуги, як: ослаблене, затрою же крови, недуги жолудка, серця, легких і нирок. 115-138-

Недуги полові і нервові лїчу за помочию електричних апаратів і „X лучів", через яке переглядаю Ваші внутренности. Не кождий лїкарь посїдає ті апарати, дїятого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходїть до знаного всїм

Dr. LANDES, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.
Telephone Gramarcy 3823.

Години принять: від 10. рано до 7. вечер. В неділї від 10. рано до 3. пополудни.

140 EAST 22 ST, N.Y.

ПІТСБУРГ І ОКОЛИЦЯ.

Тисячі терплячих мушин і женщин лїчать на рїжнородні недуги без нїякого успїху, пїдчас коли правдивою причиною їх терпіня є солітер.

Видимі познаки: відхід кусинків з хробака. Обшиї: болї в жолудку і обильно покритий язик, утрата апетиту з хвилевими відчуваєм голоду, недиспозиція по їдженю деяких страв, омлївание від порожнечі жолудка, дуснить в горлї, жолудкові кашель вечерами, здимі волї, тяжкі темні пружки під очима, утома членів тіла, блїдість, утлість тіла, безкорисність їдженя, болї крижий, осад в мочи.

Наша метода усуває солітера в кількох годинах, без небезпеки, легінко, без утрати часу від праці. Одна лична візита вистарчає. Терплячі, приїздячі зі ВСІХ сторін, Огайо, Пенсильвенія і Вест. Вірджінія, Можете повернути домів того самого дня. 14-22

ГОДИНИ: від 9. рано до 8. веч. Неділї: від 9. до 12. в полудне.

PENN LABORATORY, 708 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Другий поверх.

НЕДУЖІ ЛЮДИ ЧИТАЙТЕ!

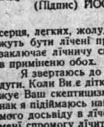

Коли Ви завелись в осягненю помочи і есьте знеохочені, то не тратьте надїї а зголосїть ся нині по мою опінію і пораду даром.

Я перебував 20-лїтну повну успїхів практику в медицинї і лїченю хронїчних, рїжнородних і заложених недуг особливо у мушин. Ви осягнете користь з мого досьвіду, бо я заопікуюсь Вами кождого разу як Ви прийдете.

ВДОВОЛЕНИЙ ПАЦІЄНТ ПИШЕ:

„Я висловлюю мою щиру подяку д-рови Мессекови за його успішне лїченє. Я втратив всю надію і в безнадїйній розпучі хотів відобрати собі житє. Др. Мессек по коротким лїченю привернув мені здоровле в чудовий спосіб. Я тепер чувсь зовсім добре і сильно і я тут зовсім безінтересовано висловлюю мою подяку і поручаю доктора Мессека всїм моїм родинцям, котрі є дотяжені недузою."

91—9—
(Підпис) ЮСИФ ГАРЮВСЬКИЙ, Moore St., Philadelphia, Pa.

НЕДУГИ ОРГАНІВ:

серця, легких, жолудка, утроби, нирок і нервів, скіри і крови, можуть бути лїченї при примінюванню ЕЛЕКТРО-МЕДИЧНОЇ методи, яка примінюється обох.

Я звертаюсь до всїх людий терплячих на хрончні або заложені недуги. Коли Ви є дїткнені недугою поратуйте своє житє сейчас. Мене не зражує Ваші скептицизм які трохи; се говорять і другі мої пацієнти; однак я підїймаюсь найтяжших, заложєм довготревалим випадкам. Літа мого досьвіду в лїченю хронїчних, нервових і заложених недуг дають мені спромогу лїчити Вас научовим електро-медичним способом, який дав поміч в случаях, де другі недописали. ПОРАДА ДАРОМ.

Dr. MESSEC

124 N. 8th Street,
PHILADELPHIA, PA.

ГОДИНИ УРЯДОВІ: від 9-ої рано до 8-ої вечер.
В неділї від 10. рано до 1. попол. лише.

ЩО МОЖНА НАБУТИ в Українськім Базари

168 E. 4th St., NEW YORK, N. Y.

Вишивана сорочка для мущин, ціна ...ине полотно, прищване крайове, тонке, № 1-ший сорт від $2.00: № 2-гий $1.75: № 3-тий	$1.50
Канва до вишивання, один ярд	.60
Читки до вишивання, всякі кольори, один дозин	.50
10 карток зі взорами до вишивання	1.00
3 книжочки зі взорами до вишивання або роблення гардин, в кождій книжцї инші взори в кільох кольорах, одна відміна книжочки 75 цит., за 6 книжочок разом	4.00
Шовкова краватка, на котрі готовий гарно герб України, сино-жовтим шовком, цїна	1.50
Український прапор сино-жовтий, розмір 30х40 інчів	1.75
Брами (вінцьом) до їдженя, з дрібних коралїнів, з гербом України, цїна	3.00

Всї замовленя посилайте на адресу:
UKRAINSKYJ BAZAR, 168 E. 4th Street, NEW YORK, N. Y. 23.25c—

Верстат до роблення гардин	.75
Коралїни до роблення гардин, один дозин	.25
Голки до роблення гардин, один дозин	.25
Гардан з американським фалтом	2.00
Листе золоте до роблення щитів, виглядає як з дуба, ромі, алаї і инші, один дозин	.10
Папїр до роблення щитів, різнього колюру, один дозин	.30
Осередки до щитів, один дозин	.50
Бінда (опаска) на вуса	.25
Помада на вуса	.25
Перепінки партій на великодні сьвята, один дозин	.60
Картки гафтовані шовком з написами: Ще не вмерла Україна, Воскресла Україна. Не пора, З желанїям іменин, Сердечні бажання і В день ангела, одна картка по 15 і 25 цит.	

ПРОТОКОЛ

З РІЧНОГО ЗАСІДАНЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. С., ВІДБУВШОГО СЯ В ДНЯХ 11.—14. ГАДОЛИСТА 1918 Р. В ДОМІ У. Н. С. ПІД Ч. 83 ГРЕНД СТР., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

(Дальше).

Відтак слїдував звіт завідателя друкарнї „Свободи", Андрія Савки, котрий представляєть ся так:

Звіт маєтку друкарнї У. Н. Союза.

Приходи.

Жовтень 1917 р.	$ 3.362.32
Падолист	5.778.58
Грудень	4.422.08
Січень 1918 р.	4.950.44
Лютий	3.976.71
Март	4.305.31
Цьвітень	7.670.39
Май	5.587.78
Червень	4.195.13
Липень	5.648.58
Серпень	4.558.52
Вересень	4.813.01
Жовтень	6.024.42
	$65.303.27
Готівка з вересня 1917 р.	1.330.30
	$66.633.57
Розходи	63.910.54
	$ 2.723.03
В газовій компанії депозит.	100.00
	$ 2.823.03
Довг у У. Н. Союзї	$ 2.000.00

Розходи.

Жовтень 1917 р.	$ 4.252.83
Падолист	3.142.76
Грудень	7.077.80
Січень 1918 р.	3.316.66
Лютий	4.106.16
Март	4.853.37
Цьвітень	4.562.37
Май	9.029.84
Червень	4.620.12
Липень	5.163.47
Серпень	4.767.82
Вересень	4.469.48
Жовтень	4.547.86
	$63.910.54

Зіставленє.

Готівка позістала з днем 30. вересня 1917 р.	$ 1.330.30
Прихід від 1. жовтня 1917 р. до 31. жовтня 1918 р.	65.301.27
Разом	$66.633.57
Розхід від 1. жовтня 1917 р. до 31. жовтня 1918 р.	$63.910.54
Готівка з днем 31. жовтня 1918 р.	$ 2.723.03
Депозит в газовій компанії	100.00
Разом	$ 2.823.03

Повисша сумa находить ся в банку на чековім конті і в готівці у завідателя друкарнї.

По звіті завідателя друкарнї слїдував звіт відвічального редактора „Свободи", Осипа Стєткевича. Редактор у своїм звіті представив коротко цїлокупну історію „Свободи" і всї важнїйші події, якими орган У. Н. Союза занимав ся. При кінци заявив, що він не може здавати обширнїйшого звіту, бо мусїв би вже перетягати присутним всї статї з цїлого року та кождому зосібна поясняючи.

З черги слїдував звіт головної контрольної комісії, котре відитала предсідатель сеї комісії, Дмитро Капітула, з котре звучить, як слїдує:

Звіт контрольної комісії.

За час від послїдної гол. конвенції, то є від 1. жовтня 1917 р. до 30. вересня 1918 р., контрольна комісія перевела три контролї над маєтком і дїловодством У. Н. Союза. Сї три контролї відбули ся в лютім, червнї і жовтни 1918 р. В лютім і червни контролю переводила контрольна комісія в комплєті, а в жовтни контролю переводили тїльки я сам. Іван Н. Россоловяк був тодї хорий, а А. Трач своєї непристутности до нинїшного дня не оправдав.

Проведженє книг і каси У. Н. Союза по день 30. вересня 1918 р. знайдено в порядку, окрїм книжки фінансового секретаря, де зайшла похибка, що в його книзї фонд сирітський показував о $1.097.70 меньше ніж в книжочкї банковій. Але коли фінансовий секретар тоту справу поясниь, що похибка стала ся з того причини, що дана сирітська позиция у вересни не була втягнена в фінансовій книзї, контрольна комісія приняла ее повсїмвідомо і заявляю, що книги дїдового і фінансового секретаря, касіра і завідателя „Свободи", як також і описна дїтий, по день 30. вересня 1918 р. знайдено в належитій порядку. Мушу зазначити, що вишше згаданї урядники сповняли свое дїловодство совісно, за що належить ся їм признанє. Контрольна комісія занятє дальше, що в ній посїдано знаходять ся бонди слїдуючих гол. урядників: гол. пред. п. К. Кирчова на $5.000; гол. фінансового секр. п. Ядоловського на $5.000; гол. рекор. секр. п. Миляновича на $5.000; гол. касіера п. Левчика на $50.000; завідателя „Свободи" п. Савки на $10.000.

По справозданю контрольної комісії голови урядники розійшли ся на обід, о годині 12.30 пополудни.

(Дальше буде).

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. „Запорожська Січ", від. 388, подає до відома своїм членам, що квартальний мітинг відбудеть ся дня 2. марта в гали церковній, сейчас по Службі Божій. Кождий член повинен явити ся на тім мітингу. Непристутний член заплатить кару 50 цит., а урядник $1.00. Довгуючі члени мають виринати свої довги, бо инакше лїстають суспендовані. Котрий член ще не одержав календаря, то одержить його на квартальнім мітингу. — В. Пужакінський, предс.; П. Шуригайло, кас.; Г. Тимчій, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 64, повідомляє своїх членів, що мітинг відбудеть ся в неділю, 2. марта, о годині 2-гій пополудни, в Німецькій гали, ч. 435 Мейн Стр. Будеть ся принимати нових членів до товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Котрі члени схочуть виписати свої дїти до Укр. Молодечого Союза, нехай перед мітингом або по мітингу зголосять ся до секретаря відділу, а він їм розкаже, які користи будуть мати родичі, коли впишуть свої дїти до У. М. Союза. — П. Похмурський, секр.

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

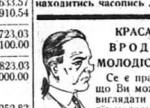

КРАСА ВРОДА МОЛОДІСТЬ!

Се є правда, що Ви можете виглядати о 20 лїт молодший як Ви дійсне

Недоладности і неправильности Вашого лиця, носа і уший можуть бути справлені без болю і без втрати часу. Женщини і мущини—пишіть по книжочку, яка описує все в подробицях. На книжочку треба післати 10 центів. Офісові години від 9-ої рано до 5-ої попол. кождого дня, також в неділї. Адреса: Dr. G. BUKKI, 407 East 58th Street, New York, N. Y 4n47

Що винайти

Є то нововидрукована книжочка, містяча около 400 винаходів, котрі тепер можуть бути пошукувані, через нас істала видана на жадане і для вигоди

УКРАЇНСЬКИХ ВИНАХІДНИКІВ.

Інтересуєте ся винаходом, пишіть ще нині по українськи до нас по ту книжочку, котру Вам безплатно вишлемо.

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES (S), Mather Bldg., WASHINGTON, D. C.

БЮРО АДВОКАТСЬКЕ

Повідомляємо, що ми отворили філію нашого бюра адвокатського під числом

88 EAST 4th STREET, NEW YORK CITY.

Полагоджуємо всякі справи цивільні і кримінальні у всїх судах. Години бюрові від 9-тої рано до 9-тої вечером.

HORN & POST
88 EAST 4th STREET, : : : NEW YORK, N. Y.
Telefon: Forsyth 9920. 23-35

ПОЩО МАЄТЕ ХОРІТИ?

КОЛИ ТРИ ЦЕНТИ ВКАЖЕ ВАМ РІШЕНУ ДОРОГУ ДО ЗДОРОВЛЯ І ЩАСТЯ.

Коли Ви терпите на нервовість, жолудок або слабість нирок, загальне ослабленє, болї голови, утрату апетиту, нестравність, запір, утрату енергії, нечистість крови, ревматизм, болї в крижах, безсонність, коли чуєтесь утомлені, вичерпані, тоді не видавайте гроший на незнані ліки.

Пишіть нам 3-центовий лист зі своєю адресою а ми вишлемо Вам відворотною почтою, зовсім даром, без всяких дальших зобовязань з нашої сторони, вистарчаючий на три дни засіб ліку

Reg. U.S. Pat. Off.

JUVITO

злаженого з найчистїйших природних зїл, які видає природа взяти під лучами сонця і паду дощів.

Address: JUVITO LABORATORY
South Hill Branch 25, PITTSBURGH, PA.
14-24

КНИЖКИ.

Як Ви еще не маєте книжочки в кормї є всї пісні про Америку і Канаду, то замовте собі сейчас. Сї пісні уложені робітниками з нужди і горя, тих пісень Ви еще не чули нигде. Як тепер не купите, то пізнїйше не дістанете за нїяку цїну. Коштує всего 10 цит. Посилайте одиноденові марки. Адрес: DOLA ROBITNYKIW, Box 22, Herkimer, N. Y. 21-23

ЗРОБІТЬ ВАШЕ ВОЛОССЄ ГАРНИМ.

Відсьвіжіть вашу голову! Стрижіте вибодане волосє! Устуньте породі! Аби ваше волосє вирослє пишне і гарне.

ВИ СЕ МОЖЕТЕ ЗРОБИТИ.

„ДАРМАФУГА" дасть порідї ще волосє, усуне порідї і волосє перестане випадати. В короткім часї ваше волосє покриє на цїлій головї. 23-34

На спробу вишлемо за 10 ц.
ARGIL SPECIALTIES CO., Sv.,
Box 37, Philadelphia, Pa.

КАЛЕНДАРІ НА РІК 1919.

22-24,26в—	цїна
ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА	40
ЗАГАЛЬНИЙ	85
СІЧОВОГО БАЗАРУ	50

Замовлєня посилайте на адресу:
UKRAINSKA KNYHARNIA
im. T. SHEWCZENKA,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

ДАРОМ вишлемо кождому читачеви „Свободи" дуже цїкаву і найновшу книжку. Залучіть 5-центову марку на пересилку. Пишіть сейчас на адресу: 149-26

KNYHARNIA „PROSVITY",
747 N. Lincoln St., Dep. 4, Chicago, Ill

КАТАЛЬОГ

Книгарнї Січового Базару висилаєсь на жадане кождому даром. Пишіть сейчас на адресу: 7-56

SICHOWY BAZAR,
34 E. 7th St., New York, N. Y.

ДАРОМ! ДАРОМ! ДАРОМ!

Кождий дістане даром Гороскоп, або Астрономічний Ворожбит, який предсказує будучність кождої особи від дитинства аж до гробу; а також 70 гарних образків в дуже цїкавих позах готових до оправи в рамки. А також много инших цїкавих річий, якими сами розвеселяєтесь а присїм

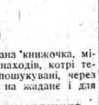

розбудите велике цїкавленє у других і можете заробити добрі гроші. Пишіть 6 цит. марками на Гороскон і катальог. 140св—

UNIVERSAL SALE HOUSE,
295 E. 14th St., New York City.

Телефон бюра: Bell Main 6689
O. S. Central 3491-W.

АНДРІЙ Т. БІЛІНСЬКИЙ

ПУБЛІЧНИЙ НОТАР

Продажа карт корабельних, продажа земель і домів, асекурація.

CLEVELAND, OHIO.

Заряджує приватними власностями. Колектує ренти. 11-35

Office: 313 Schofield Bldg.

КУПУЙТЕ І ЧИТАЙТЕ НОВІ КНИЖКИ,

які що-йно вийшли з друку:

Гіґієтизм і суґгестія, в двох частях ..... 40 ц.
Горбоконик, казка ..... 30 ц.
Розмій погладжа на всяку пору ..... 40 ц.
Сповідь бувшого царя ..... 25 ц.
Страшний моляк Распутін ..... 50 ц.
Суд Чотирох, сенсаційне оповіданє ..... 40 ц.
Тайни цїсарської родини в Відни 50 ц.

По сї книжки пишіть до Книгарнї Василя Гришка на адресу: 14в23

UKRAINIAN BOOK STORE,
439 North 6th Ave., Scranton, Pa.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошенє женщин не приймаєсь).

Пошукую стефана і марію заричьких, з села Романівка, повіт Теребовля, Галичина. Тому 5 лїт переїбували в Віннїпегу, Канада. Хто би про них знав або вони самі, прошу зголосити ся до: PHILIPP KOZAK, Box 655, Shatrawille, Pa. 21-23

Пошукую свою жінку КАРОЛІНУ ВІЛЬЧИНСЬКУ, з Яворськ, з Потока Золотого, повіт Бучач, Галичина. Пять років тому вона виїхала з Мілвокі, Вісс. з Грицьом Лигидом і по нинїшний день нема чутки про неї. Хто би про неї знав, або сама Кролю, прошу написати: FRANK WIECZYNSKI, 21 Bessett St., Albany, N. Y. 23-5

Пошукую ПРОКОПА МОСКАЛЯ, родом з Липиці, повіт Рогатин, Галичина. Перед роком перебував в Торонто, Канада. Хто би про него знав, або він сам, прошу зголосити ся до: S. PANASIUK, P. O. Box 798, Stamford, Conn. 22-24

Пошукую свого товариша ДМИТРА СЛИЖУКА, і свого шварга ПЕТРА ВОЛОЧАНСЬКОГО, з села Заріче, повіт Богородчани, Галичина. Товариш перебував в Янорку, Н. Дж., а шварґер в Віннїпегу, Канада. Хто би о них знав, або вони самі зволять зголосити ся до: MIKE BOHOSLAWIC, 123 Evergreen St., Dubois, Pa. 22-24

Пошукую АННУ ПАПІРНИЧ, з села Ферелїв, повіт Рогатин, Галичина. Має перебувати в Пітсбургу, Па. Хто би про ню знав, або вона сама, прошу зголосити ся, а дістане $5.00 нагороди. Адреса: NICHOLAS KUSHNIR, 132 Race St., Elizabeth, N. J. 22-24

Пошукую НАСТЮ ВЕРЕЩИНСЬКУ, з дому Беличко, і СЕМКА СЕГІНОВИЧА, який перебуває десь в Пітсбургу. Обоє походять родом з Бзівовець, рогатинського повіту в Галичині. Хто знає їх адресу, або вони самі зволять зголоситись на адресу брата: NICHOLAS W. WELYCHKO, 524 W. 131st St., New York City.

Пошукує ся ДИРІҐЕНТА МУЗИКИ, Українця. Нагода до повнатного заняття. Під близші пояснєня прошу голоситись на адресу: LUCAS SAMBORSKY, Box 457, Woonsocket, R.I. 22-5

Пошукую свого брата ФЕДОРА і ДМИТРА САРАКУНА, з села Острина, повіт Товмач. Тому нашу дїти вони перебували в Ст. Джосеф, Мо. Хто би о них знав або вони самі, прошу дасказано зголоситись на адресу: MAJK SARAKUN, 414 Michigan Street, St. Joseph, Mo. 20-25

Де є мої кравни, Стефан Дуцяк (перебував в Канаді), Яц Хомїцький, Лесько Хомїцький, Василь Паньковичь, Юстин Мельник і Йосиф Мізерак. Походять з села Сопіл, повіт Калуш, Галичина. Нехай зголосять ся до: JOHN FREY, 400 East 73rd Street, New York, N. Y. 21-23

НА ПРОДАЖ 150 акрове ферма за $2.500. 30 акрів орного поля, добре обробленого. Добрий дім, нова стайня, корб бари і курник. Ферма в дуже вигіднім місци, 3 милї від міста, до школи 3 милї від ходу. Половина готівки, решта на сплату. Зголошувати ся до: THEODORE SEMKOW, Colchester, Conn. (Router). 21-25

ФОНОҐРАФ, з кабінетом, вартости $75.00, вразі з 22 рекордами Кожмінки і Віктор, в зовсім добрім станї на продаж за $20.00. Голосить: 621 E. 6th St., Room 1, New York, N. Y. 18-30

МУЖ І ЖІНКА, бездітні, обоє в вїці около 30 лїт, пошукують роботи при фармерськім господарстві. Обоє охочі до всякої роботи. Приняли би також роботу в ресторації. Жінка має вужоку роботу. Голосить ся до: SAM HLADUN, 401 John St., Harrisson, N. J. 21-3

НА ПРОДАЖ склеп, бучерня і грощерня, склад аптекарський з медицинами Йогана Новака з Шікаго. Бизнес вироблений, в добрім місци. З причини самоти не можу тримати сеї бизнес. Хто хоче би відкупити, нехай пише до: JOSEPH STEC, 12203 Plover St., Lakewood, O. 21-25

КУПУЙ ТЕПЕР, ДЕШЕВО Дім, фарму, льохи. Готівко або за долї на 10 лїт. Оказиция подобаєсь тобі, ручаймо. Працюю одержим. Прийдь переконатись, або пиши до: SLAVONIAN BROADWAY, 300 Broadway, Suite 210, New York City. Агентів потребуємо всюди. 18-29

ПОЗИР! Фірма на продаж зі всїм або части, невелика але добра, в дуже добрім положенню, близько міста Честерфілд і Ню Лондон, в стейті Конектікут. Ближші информації удїлить власитель: A. KACZOROWSKI, Box 125, Oakdale, Conn. 11s32

Рать, вплачені ім купони бондів не пропадають. Богато людий, пархуючи по майових або шпінах, закупили бонди на спекулу ратами. Лучить ся, що заплативши кількакнайцять рат, змінили роботу, відрікаючи ся своїх заплачених рат на бонди, думаючи, що сї гроші пропали. Хто знає би подібний случай, і хотїв би відзискати свої гроші, нехай звернеть ся о пораду в сій справі до Американського Українського Бюра на адресу: 18—

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

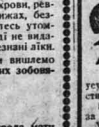

устуненно волосє з лиця і инших частий тїла.

РАЗ НА ВСЕ, БЕЗПОВОРОТНО за дуже малим коштом. 21-

Устуненно також рідні, веснянки, порухнятка, вогні плями, знаки вікові і другі нечистости дери і скіри. Зрештою се особисто або пишіть до: THE SPARROW, Dept. S—1, 196 E. 4th St., New York, N. Y.

• ДОКТОР •

І. СПІЛЛІНГЕР

153 E. 18th St., New York City 149—

близько станції елевейтер 3-тої евеню і собі.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: вівторок і четвер від 9. рано до 8. вечер, в понеділок, середу, пятницю і суботу від 9. до 12. в полудне, 2. в неділі від 9. до 11. в полудне.

ПРИВАТНА КЛІНІКА.

ОСНОВАНА 1881.

137 East 27th Street, NEW YORK.

межи 3-ою і Lexington Aves.

Денні години: від 9. рано до 5. попол.; у вівторки і пятниці від 9. до 2.; в суботи і свята від 9. до 1.

Лікарі сеї клініки посідають широке знане і многолітню практику в ім злоті вилічити Вас скорше як другі молоді, недосьвідчені доперва практикуючі лікарі.

Вони лічать зі спеціяльною силою недуги нервів, шлюк, міхура, крови і скірні, але і всі инші хронічні недуги лічать з як найбільшим догядом і успіхом. Операції доконують єдино на основі методою без болю і небезпеки, і в многих случаях без втрати часу від праці.

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

ОСТОРОГА! Ми не маємо філій, а назва адреса є 137 East 27th Street, New York, N. Y.

Dr. KOLER,

636 PENN Ave., PITTSBURGH, PA.

ЛІКАР

(говорить по українськи)

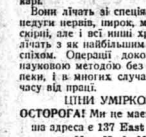

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбургу, котрий вдібув свої студії в Варшаві, мав 28 літ досьвіду у ліченю. В лічу ревматизм, про нутрянку, гемороїди, шлункові, печінкові легких, серця, жолудка, утробу, нарок, нишок, шихура, шкіреї, як і всі недуги вуден, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєть при ліченю недуг вроди. Голосість єя особисте, почтою не лічу. 105—

Години приняти: від 9. рано до 8. веч., в пятницї від 9. до 5. лише, в неділі від 9. до 2.

ЕКСТРА! ДАРОМ! ЕКСТРА!

Артистично виконані портрети найгарнійших женщин в різних забавлюючих позах, також опис секретної книжки, містячої около 500 образків мужчин і женщин в дуже занимаючих і наукових позах, як також каталог легких до виконаня штук магічних і много цікавих а Вам незнаних новостей. Читателю не зволікай, але пиши сейчас, залучи 6 цнт. на пересилку.

15ісе—

B. PASECKA,

241 E. 14th St., New York, N. Y.

RUSSIAN AMERICAN AUTO SCHOOL,

Даніїл Сокольник, інструктор.

726 Lexington Ave., близько 59. ул.

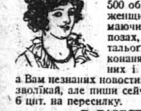

Чому не стати Вам незалежним на цілеє Ваше життя. Ми вивчимо Вас в короткім часі керувати і реперувати автомобілі. Ручимо за дістане для Вас лайсенсу. Офіс відчинений від 9. рано до 9. вечер. В неділі від 10. до 2. 4-15

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ, славний спеціяліст зі старого краю.

обручує всіх терпячих Українцин, той вуцинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконує всякі найтяжші операції вуцини, женщини і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, спеціяльно же на пропущену при помочи спеціяліста з Відня.

Коли би хтось на ніг-прийти особисто, нехай оповіє листовно з поданим довіром свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

Не відповідь залучіть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG

304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)

NEW YORK CITY

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Конкурент 1882 оснований

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Банкіри пропонують, щоби чужинців з Канади не пускати аж по чотирох роках.

Чужинці у великім числі вибирають ся із західних сторін Канади. Канадійські банкіри говорять, що велике число чужинців вибирає з банків свої ощадности, які сягають від 1.-500 до 10.000 долярів. Мимо того, що переїзд до Европи все ще представляє великі труднощі, чужинці везуть свої гроші до Монтреалу, Галіфаксу і Ню Йорку та сих містах очікують першої нагоди, щоби виїхати до рідного краю. Загалом опінія є за тим, щоби заказано вивозити з Канади більші суми гроший, які люди заробили за час війни. Декотрі менажери банків і бізнесмени стараються ся о те, щоби чужинцям заборонено виїзджати з Канади на час від шістьох місяців до чотирох літ по війні.

Зізд Айришів у Філядельфії.

Минувшої неділї у Філядельфії покінчив ся зізд 5.100 делегатів американських Айришів, які зїхали ся, аби порадитись над долею своєї вітчини. У зізді взяли участь визначні особистости. Головою зізду був Даніель Ф. Коганен, суддя в найвисшім суді в Ню Йорку. У своїй промві він заявив, що Англія є найбільшим ворогом ірляндського народу, а кардинал Гібонс у своїй резолюції, принятій одноголосно зіздом, сказав, що між Ірляндією і Англією панує военний стан. Зізд ухвалив збірати 1.000.000 долярів на боротьбу о независимість Ірляндії, але присутні делегати зложили або декларували на цю справу 1.200.000 долярів. Бесідники говорили, а зізд потвердив, що доти в Европі не буде сталого мира, доки між ними й до Ірляндії не пристосується ся принципу самовизначеня.

Филипини домагають ся независимости.

В суботу, 15. лютого 1919, до Злучених Держав вибрала ся з филипинських островів делегація, яка має домагати ся від правительства сеї республики цілковитої независимости для тої території. Делегація приїде до Вашінгтону десь з початком цьвітня. В делегації є заступителі всї три филипинські політичні партії: націоналістична, поступова і націонал-демократична, бо всї вони домагають ся независимости для своєї вітчини. Головою делегації є Мануель Квезо, президент филипинського сенату.

Филипини, се територія 115.-026 квадратових миль, положена на Тихім океані. Територію сю творить 1.200 більших і меньших островів. Населене числить 10,000.000 душ. Населене є більше цивілізоване ніж в Еспанії. Понад 30% уміє читати і писати. Жне там ще около 400.000 дикунів, які не знають, що се таке одяг, але їх скоро вимущать ся. Филипини находять ся від 1898 року під контролею Злучених Держав. Вони вже раз домагали ся независимости в 1916 році, але тодішній республиканський парлямент Злучених Держав спротивив ся сьому. Президент Вілсон був тоді і є тепер за тим, аби сим островам дати самостійність.

Один чоловік обслугує трамвай.

Перший раз в історії Ню Йорку пущено в рух трамвай, який обслугує лише один чоловік; він є заразом і кондуктором і моторманом. Першу практику переведено на лінії Третої евеню в Бруклині, де минувшої неділї курсувало чотири таких трамваї. Нові трамваї є коротші і лекші; помістить ся в них 35 осіб. Компанія має їх 12. Коли проба окажеть ся достаточною, компанія заведе такі трамваї на всіх лініях. Се має на цілі зменшеня видатків.

Арештовано 14 Еспанців.

Тайна полїція в Ню Йорку перевела трус у двох домах в еспанській дільниці і арештувала 14 Еспанців. Трус і арешти переведено на донос, що двох Еспанців готовить замах на президента Вілсона. Детективи не найшли в мешканях нїчого, що могло би свідчити про властивість доносу.

Стрейкери не хочуть уступити.

Позбавлені всякої можливости зійти ся на наради до якогонебудь будинку, около 7.000 тканїв у Лоренс, Масс., які тепер стрейкують, зійшли ся під голим небом і на запит, секретаря комітету стрейкерів, чи хочуть повернути до праці — крикнули одноголосно: Ні! Стрейкери рішили не пійти до праці доти, доки фабриканти не згодять ся на їх домаганя.

Хоче, аби Вілсон ще раз кандидував на президента.

Норман Мак, з Бофало, визначний член комітету демократичної партії нюйорського стейту, заявив ся за тим, аби президент Вудров Вілсон кандидував пораз третий на президента Злучених Держав.

Здемобілізовано вже 1,238.831 жовнірів.

Звіт міністерства війни виказує, що від часу заключеня перемиря з Злученими Державами здемобілізовано вже 74.313 офіцирів і 1,164.518 жовнірів. В найблизшім часі мають ся здемобілізувати дальших 1,530.-000. — Звіт університету „Єйл" в Ню Гейвен, Конн., виказує, що сей університет дав до війни 7.873 студентів, з чого 186 полягли на полї бою.

Майнери домагають ся удержаня копалень.

На зборах зорганізованих майнерів у Шамокін, Па., ухвалено домагати ся від правительства, щоби воно перебрало на власність держави всї копальні угля в краю. Також запротестовано проти відправлюваня старих робітників від праці.

М. Нерінг дістав 19 літ тюрми.

Суд в Клівленд, Огайо, засудив жидка Меера Нерінга на 19 літ до тюрми за нарушенє закона про шпигунство. Нерінг, здаєть ся, був організатором Промислових Робітників Сьвіта.

Коннетікот тратить 2.000 чужинців.

Около 2.000 чужинців у Коннетікот внесло просьбу до стейтового департаменту о видачу паспортів на виїзд до Европи. Лише з самого Ню Гейвен внесено 1.400 апликацій.

Молочна продукція.

В 1918 році у Злучених Державах випродукувано 11.044,-000.000 гальонів молока, або о 4% більше ніж в 1917 році, коли продукція виносила 10 мілїярдів 629 мілїонів гальонів. В сих цифрах не находить ся продукція сільських коров, лише тих коров, які випасають ся на фармах.

Стискане руки розносить інфлюенцу.

Нюйорський медичний журнал каже, що навіть стискане руки при повитанню розносить інфлюенцу. Сей журнал остерігає людий, аби вони запереставали витати ся з рукою з приятелями і знакомими.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Реформа церкви в Чехо-Словаччині.

На зізд чесько-словацьких католицьких священників, членів аграрної партії, який відбув ся в Празі 24. сїчня 1919, одноголосно ухвалено уживати чеську мову в літургії, викидаючи латинщину, і знести целібат. Знова президент Чехо-Словаччини, проф. Тома Масарик, старають ся усунути цілком католицьку церкву з Чехо-Словаччини, а на її місце запровадити віру Івана Гуса, роблячи її рівночасно державною вірою. В тій цілї він заборонив обходити день св. Івана Непомуцького, а натомість обходити в той день память Івана Гуса. Сю зміну переведено вже в календарах на 1919 рік. Сьвященикам наказано не згадувати нїде — Службі Божої пани римського.

Союз Мексика, Сальвадора і Гондурасу.

Торговельні, фінансові і промислові круги в Мексику, Гондурасї і Салївадорї домагають ся, щоби між сими трома державами заключено союз для оборони спільних інтересів перед Злученими Державами.

ЩО Є ПРИЧИНОЮ БОЛЮ ГОЛОВИ.

Нїяка недуга не трафляєть ся так часто, як біль голови, на який так много людий часто нарікає. Майже кождий біль голови є поважною осторогою, що до якоїсь иншої части тіла закрадаєть ся небезпечна недуга. Аби вишукати причину болю, треба знати, в який спосіб біль голови повстає.

Система нервових жилок творить в цілім тілї чоловіка густу сїть, яка викликує чуте. Осередок сеї системи находить ся в голові, зглядно в мозку.

Часто чуємо жалї осіб, що волїють вони всяку иншу недугу ніж біль головн. Коли голова болить, чоловік незадоволений є до праці і ані читати ані бавити ся не може. Біль голови дуже рідко є недугою самодільною, лише є симптомом остерігаючим, звертаючим чоловікови увагу, що щось в непорядку є в такій части тіла, в якій нервова система не викликує болю.

В часї затвердженя або пострадженя біль голови дає ся відчувати на перед голови і сягає аж до середини черепа.

Коли терпить ся на забурене в травленю, тоді біль сходить до заду черепа, а в разї невраственї (ослабленя нервів) біль розходить ся по цілій голові. Біль голови, викликаний наслідком істерії (нервової недуги у жінок), міститъ ся тільки на одній місци в горі голови; впливи однак фізичні спричиняють біль голови на передї черепа. Біль голови можна тодї усунути легко, коли уникаєть ся звичаю невластивого сидїня, працьованя або читаня. Біль голови повстає рівнож наслідком занечищених місць публичних, де заботаго находить ся людий, або також з причини браку свїжого воздуха в школї, у фабриках, в склепах і театрах.

Женщини о много більше терплять на біль голови ніж мущини. Причина лежить в тім, що женщини убирають ся дуже негігієнічно. Брак достаточної циркуляції крови також викликує біль голови. Нетісний мабуть не заперечить, що одїж повинно носити ся таку, яка хоронила би тїло чоловіка і дала була гарна.

Женщини однак придержують ся цілком инших засад. Носять вони тісні черевики, стягають ся горсетами, а все те викликує слабу циркуляцію крови, наслідком чого повстає нечуваний біль голови.

Таксамо вузкі ковнірцї можуть бути причиною поважного болю голови. Навіть тісний капелюх може спричинити більголови.

Деякі женщини вже від дитинства терплять на частий хвилевий біль голови. Могли би вони проти сього запобігти, коли би поступали після правил гігієни. До найголовнїйших причин болю голови належать: нетравлене, затвердженє, перепрацьованє і нервове потрясеня, як приміром страх, боязнь і гризота.

ГУМОР І САТИРА.

Осьвідчини при помочи телеграфу.

Одна панночка одержала від любовника женщин телеграму з осьвідчинами отсего змісту:

„Чи хочеш бути королевою мого серця? Відповідь оплачена — Василь".

З уваги, що Василь з причини браку гроший заплатив тільки за 10 слів зворотної телеграми, панночка вистилізувала депешу сеї: „Василь — Дітройт. Хочу, хочу, хочу, хочу, хочу, хочу, хочу! — Стефанія".

Се не чужий.

Пані: Ти знаєш, що я не люблю, аби чужі люди сидїли в кухні в ночи.

Служниня: Се не чужий; се, прошу пані, мій наречений Петро.

ПОЗІР ДЖЕРЗИ СІТИ!

Кружок Драм. Українського Хору в Джерзи Сіти, Н. Дж.

— відграє —

В СУБОТУ, 1. МАРТА 1919 Р.

в церковній галї на розі Сусекс і Грін ул., Джерзи Сіти, Н. Дж.

оперету

ОХ! НЕ ЛЮБИ ДВОХ!

Се прекрасна штука: ще не була грана в Джерзи Сіти. Приходіть з малою бувтесь нею і пригарними співами. Се буде правдивий пир для всіх.

Початок о год. 7.30 вечером.

ВСТУП ПО 50 і 35 ЦНТ.

Дохід на фонд місцевої Української Школи.

21-24

БОРИСЛАВ І ОКОЛИЦЯ!

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!

СПІВ. ДРАМ. КРУЖОК „БОЯН"

відграє народну комедію в трох дїях зі співами і танцями

ВИХОВАНЕЦЬ

В НЕДІЛЮ, 2. МАРТА 1919 Р. на галї церковній при 92 і Чапсей Ave.,

о годині 7-мій вечером.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Катерина, вдова.....п-ні Анна Несевич
Іванко, її дитина.....п. Петро Бакус
Наталка, її дитина.....
.....п-на Марія Ганківська
Олеся, її вихованиця.....
.....п-ні Зофія Кошелівська
Омелько, її вихованець.....п. Ю. Ганко
Сват .....п. Йосиф Демкович
Семен, парубок .....п. Ник. Тимуш
Перший гість.....п. Іван Демкович
Другий гість.....п. Василь Дудик
Прося, дівчина .....п-на Анна Ганко
Дуня, дівчина ...п-на Анна Демкович
Харламій Калістратович, дяк...Н. Н.
Дівчата, парубки, цигани.

Режисер і дірігент К. Пундик.

Музика під управ. п. М. Ганківського.

Родинцї! Не забувайте на се представленє. Прошу прибути численно та поможіть, що Він цїнте правцю аматорів, тож до побаченя на представленю. 23 КОМІТЕТ.

ОГОЛОШЕНЄ.

Інтернаціональна Федерація Робітників в Лонч-румах і Ресторанах в Ню Йорку наключе всіх Українців, які працюють в лонч-румах і ресторанах вступати до сеї федерації. Бюра федерації отворене кождого дня від 3-ої попол. до 9-ої вечером під ч. 59 Іст 7-ма улиця, межи 1-ою а 2-ою евеню. 19-28

Се вірна правда, що добре здоровле не є можливе без добрих зубів. Компетентні медики запевняють, що більшість недуг є спричинена недугою зубів і ясен. Не занедбуйте свого здоровля. Dr. Emil Eichel з під ч. 491½ Перша евеня, ріг 3-ої ул. є дентистом, який має за собою кількалїтну практику зі Львова і тут. Говорить плавно по українськи а його поведенє приєднало йому чисельну публику.

Його офіс є заосмотрений у всї найновійші знаряди. Др. Айхель уживає найлїпших материялів. Є дуже осторожний і не позволить пацієнтови відійти ся з лихою роботою. У своїй роботі працює з замилуваном і намірює практикувати цїле жите, тож і дбає о свою репутацію. Як йому так і публиці зажежить, щоби робота була виконаною сумлінно і добре під кождим зглядом. Цїни є присутні. Приїдїть під ч. 491½ Перша Евеня, ріг 3-ої ул., а Др. Айхель подасть Вам цїну. Нїчо Вас не зобовязує. Він умовить ся з Вами щодо виплати і коли буде вдоволяюча, охотно прийме працю і виконає її вдоволяюче. (19-23)

ВЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ КАЛЕНДАР СІЧОВОГО БАЗАРУ

на 1919 рік

ЗАНИМАЄ 224 СТОРІН

ДРУКУ. КОШТУЄ ВСЕГО 50 ЦЕНТІВ.

Хто замовить 10 календарів пісяне одного дарою. Хто замовить 15. дістане 2 календарі даром. 18-30

Замовляйте ще найскорше, бо накład невеликий.

Посилайте мони-ордери на адресу:

SICHOWY BAZAR,

31 E. 7th St. New York, N. Y.

ДАРОМ. ПРЕЗЕНТ ДЛЯ ДІВЧАТ І КАВАЛЕРІВ.

Коли бажаєте о сягнути любов осіб Вам дарон опис книжки обібмовної тайни лю бовної і много ин ших цїкавих рі чей. На видно вість залучіть 1 цнт. маркою. AMERICAN NOVELTY SUPPLY CO., P. O. Box 1032 New York City. 147ое—

СПЕЦІЯЛЬНО ДЛЯ МУЩИН.

Як Ви

в необходимости в Ню Йорку в потребуєте лїкаря, який розпізнає бо Вашу недугу і дав Вам приятельську пораду

Я маю понад 30-лїтнюю досьвїд в лїченю хронічних і хроїчних недуг, а моі успїхи засьвідчують факти, що моі пацієнти походять головно через порученя, які вони дістали від тих людий, котрих я вилїчив в можливо коротшім часї.

Нїчого Вас не буде коштувати кілька минут розмови, а опісля коли схочете піддати ся цїлковитне оглядинам і лїченю, оплата буде уміркована, мїловидна до виданої праці.

Сальварсан (606) на хронїї недомагання застосовують ся успішно в моїм офісї без втрати часу від занять. 139—

Офісові години від 9. до 8. в тижни, а від 9. до 1. в неділї.

СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН

Doctor BRYAN, 333 Fast 17th St., New York, N. Y.

межи 1-ою і 2-гою евеню.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

вема лїпшого ремесла від автомобілїзму. Я є в краю довголїтний і добрий механік і шофер в Америці. Хто хоче ся в нашій школї, той стане добрим механіком і шофером. Будете вже вдячні по всї часи. Знаєте, що вадя школа є одном з лїпших в Америці. У нас є 8 машин з 1917 р. до науки. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25—35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадити ся з нами. Офіс отворений і в неділї.

Записуйтесь до нашої школи. — І. Stepanoff, інструктор і механік. 2-14

Для інформації нами офіс отворений в неділї до 12-тої год. в полудне.

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 літ. Не лїчимо нїчого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїчення в сьвіті. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішучо усуваємо з без операції і болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лише хто при помочи найновійших видатках. 104—

І надумайте ще нині! Нї один долар заплатить, як Ви вістанете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. у вівторки і суботи від 10. до 8. в неділї від 10. до 1.

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

НАЙСТАРШИЙ І НАЙЛІПШИЙ МЕДИЧНИЙ СПЕЦІЯЛІСТ В ПІТСБУРГУ, ПА.

Prof. Doctor B. F. Mullin

411 FOURTH AVE., PITTSBURGH, PA.

Напротив головної почти. Четвертий дім від Смитфілд стріт. Дійть ся добре за написом з моїм іменем. 144—

Єсьм найстарший лїкар спеціяліст в Пітсбургу, Па., для Українців. Лїчу бівше як через 38 літ хорих мущин і женщин. Знайчивем тисячі а тисячі хорих людий то я Вам межу помочи. Маю дуже велику практику в лїченю рижних слабостий і недуг. Уживаю найлїпших лїкарств. Маю також одну з найлїпших електричних машин, якою пособлюю ся при оглядуваню і цїм розлїнюю хороби, а при помочи котрої можу видїти Ваші внутренности цїлком докладно як на долони. До мене приходять хорі з далека і близька. Лїчу всякі хороби скоро і успішно. ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ. ЦЇНИ НИЗКІ. СОВІСНО ОГЛЯДАЮ КОЖДОГО. ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ ЯК ДО ПРИЯТЕЛЯ.

Урядові години: Від 9. рано до 6. веч. В неділї від 10. рано до 2.поп.

ВАЖНЕ! — Витніть се оголошеня і принесіть його зі собою.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ

В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЄКТРИКОЮ

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE New York City.

Він уже вилїчив тисячі людий і бажав би і Вас вилїчити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невралгію, нервовість, болї кришки, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду. Запалене легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лїкар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, їдїть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі цїни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

Недужі мущини і женщини ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ П МОЖНА НАЙТИ.

І вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR Dr. Cooper 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відкаєте ся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відбувають ся при помочи Вам найновійшої ФІЗИЧНИЙ СТАН й направдить Вас на добру дорогу до здоровля, защадить Вам терпіня і усунуть всякі непевности.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новоходяще ліченє. Все тут як найлїпше для вигоди людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через посліднє застосоване найновійших дбучних метод.

Коли Ви не могли найти доси пімоги у Вашого терпіня і чуттєвих виверей, то оповісте ся до МЕНЕ і переконайте ся самі успіхи моїх методів для Вашого здоровля, при найменшій можливій ціні.

НИ ВИ ТЕРПІТЕ

на ослабленя нирок, болї в кришах, втрату памяти, біле серця, слабість нарот, задумчивість, пригноблене, болї головн, нервові, ревматичні болї, пухлї, чавнів тіла; болячки, скірні висипи, катар, пече Вас горло, болї жолудка і в кришах, болї горла, горячку, запір, ревматичні болї, пухлї? Ci ся і другі недуги є перише прочено-яна може пашести шкоду Вашому здоровлю.

Я дїлаю мудрі і можу через контролю. Пашу відділ для уділяня Вас про моі способности і здавалість. Вас, бо я помочу Вам в скорім часї. Я зіну сам практику ходячи, а її симптоми успішнїє скоро. Памятайте, що порада є зовсім безплатна. — Приходїть до мене сейчас коли нужлете помочи лїкарської. Заходіне в неділю. 77-98—

Dr. COLHOUER, Secy. fo

DR. COOPER, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.